

Evandjelje po Tomi

(s interpretativnim poveznicama)

Prijevod, obrada i poveznice: EDeA

2019.

(samonaprijed.wordpress.com)

Pored prijevoda koptskog i grčkog teksta Tominog evanđelja, ova knjižica sadrži i poveznice s biblijskim stihovima, izrekama, logionima. Naznačene u tekstu biblijske reference nisu iscrpne, kao ni one unutar Tominog evanđelja samog.

Radi lakšeg praćenja teksta, cijela knjižica je kolorizirana. Čitatelju je time omogućeno da sam izabere koliko pažnje kojem dijelu pri čitanju želi posvetiti.

Crnom i **crvenom** bojom naznačen je prijevod samog Evanđelja. **Tirkizno** su obojane biblijske reference.

Svijetlo sivom bojom su najčešće dodane reference iz drugih logiona samog Tominog evanđelja (nisu iscrpne) uz pokoji biblijski citat.

Tamnije sivim slovima i uglavnom u italiku su pisani komentari i pojašnjenja i također pokoji citat.

Plavi plusevi (+) na kraju nekih logiona naznačavaju vezanost tog logiona, izreke uz onu koja slijedi, tj. naznačava nastavak započetog diskursa ili se kontekstualno nastavlja na prethodno rečeno.

Općeprihvaćena numeracija logiona je zadržana i nije mijenjana ni na koji način.

Prijevod koji sadrži ova knjižica "slobodan" je u smislu da ne zadržava nužno dosljednost ukazivanja na nečitke, oštećene ili prazne dijelove rukopisa. Negdje su naznačeni uglatim zagradama [], na mnogim drugim mjestima nisu i uzet je kao validan dopis stručnjaka koji su popunili ta prazna mjesta.

Korištene kratice:

GF - Grčki Oxyrhynchus fragmenti

KT - Koptski tekst

Gle (H) Ruke (V) Gle (H) Klina (J)

*I reče (uskrslu Isus) Tomi (zvanom Blizanac): **Ispruži svoj prst i dotakni, gle ruke moje, ispruži ruku svoju i dodirni me, ne budi nepovjerljiv, već vjeruj.** A Toma mu odgovori govoreći, moj Gospode i Bože moj! Isus mu uzvрати: **Toma, jer si me vidio, povjerovao si; blagoslovljeni oni koji nisu vidjeli, a vjeruju.** (Ivan 20:27-29)*

Očito je da ste vi pismo Kristovo, sastavljeno našom skrbi, napisano ne crnilom, nego Duhom Boga živoga, ne pločama od kamena, nego pločama tjelesnim - u srcu. (2.Kor 3:3)

Π·ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Evandĕlje

Π·ΚΑΤΑ·ΘΩΜΑΣ

po Tomi

Ovo su {KT: tajnovite} izreke koje je Isus, koji Je Živ, izgovorio, a koje je Judas Didymos (*Blizanać*), koji se zvaše Tomas, zapisao. (*Isus ih je izgovorio tijekom svog života na zemlji te neke i tijekom perioda između uskrsnuća i ascencije.*)

1. I On je rekao, **Tko god korača u razumijevanju ovih riječi** (*Čini što i kako je rečeno*), **neće nikada okusiti smrt** (*Ivan 8:51*, Zaista vam kažem, tko god se drži moje riječi neće nikada umrijeti; *Job 29:11*).

2. Isus reče, **Onaj koji traži** (Kraljevstvo Božje - *STIH 3, 5, 8, 22, 24, 27, 46, 49, 57, 76, 96-99, 107, 109, 113*), **ne bi trebao odustati, već ustrajati u traganju dok god ne pronađe** (*STIH 92*). I kada nađe, {KT: uznemirit će se. I kada krenu nevolje [*nedostaje dio teksta*]}, ostat će zapanjen (- to što je otkrio zapanjit će ga): **čudesno će vladati** {KT: nad svime}. {GF: I u tom vladanju, on će biti spokojan.} (*Uvidjet će i prepoznati vladavinu čudesnoga - Kraljevstvo Nebesko i Njegovu vladavinu svugdje i to je vladavina koja će njemu samome podariti spokoj i odmor. Dođite k meni, svi vi prepuni teškoga truda i napornog rada i ja ću vam dati odmor... upoznajte me ... i pronaći ćete spokoj za svoje duše, Mat 11:28-29; usp.: Ivan 16:20-21*)

3. Isus reče, **Ako bi oni koji vas mame (i) (pred)vode** (postavljajući se pred vas) rekli, 'gle, Kraljevstvo je gore na nebu', ptice nebeske će prije vas tamo stići. Ako bi vam rekli, 'ispod zemlje je (ili u moru)', ribe morske će vas prestići. (*Luk 17:20-21*) Kraljevstvo Božje je, zapravo, unutar vas ((*Ono*) vašeg unutarnjeg), i ono je ((*Ono*) vašeg okruženja) izvan (vas). Oni među vama koji budu znali (i sami), otkrit će (i pronaći) da je ono (*Kraljevstvo*) uistinu takvo. Kada otkrijete tko vi jeste, saznat ćete i razaznati da ste sinovi živoga Oca. (*Luk 6:35, Ivan 1:12-14, 12:36, Rim 8:16, Gal 3:26; Ono što (vi) jeste stvar je unutarnja, - vaše saznanje da ste nečija djeca i baštinici; baštinici Oca koji živi i ima vam šta zavještati - to je izvan vas, STIH 18, 19, 50...*). Ali ako vi sami ne znate tko ste, boravite u sirotištu i sami ste ta siročad. (*STIH 29*) +

4. Isus reče, **Neka se starac koji je proživio puno dana ne ustručava upitati malo dijete samo sedam dana staro** (*Dijete u duhu, rođeno odozgo, koje ima razumijevanje*) o mjestu života i oživjet će (i sam). Jer

mnogi koji su prvi, bit će zadnji, a zadnji prvi (*Redoslijed, tradicije, dob, obrazovanje, status, spol... sve razlike koje ovaj svijet nameće, ništa su*).

Zaista je svejedno (*Djeca Boga Živoga su svi oni koji su tako oživjeli - svi jednako*). (Mar 9:35-37)

5. Isus reče, **(Upo)znajte (onoga) koji vam je pred licem** (Isus im je pred licem - "licem u lice", Ivan 1; Heb 12:2) i **ono što je od vas zatajeno bit će vam otkriveno**. Jer ništa nema što je skriveno, a da neće biti otkriveno, niti je išta prikriveno, a da neće biti pokazano (Mat 10:26, Mar 4:22, Luk 12:2-3; STIH 2, 82).

6. Učenici njegovi ga upitaše rekavši mu, kako hoćeš da postimo? Kako da (se) molimo? Kako da dijelimo sirotinji? Kakve prehrane da se držimo? (usp.: STIH 14; Luk 11:1) Isus reče, **Nemojte pričati laži i ne činite mrske stvari, jer sve je bjelodano nebeskome vidu; pred istinom sve je razotkriveno**. Jer nema što je skriveno, a da neće postati očigledno, i ništa što je zataškano, a da neće biti razotkriveno (Kol 2:14-15; Ivan 16:11; 1.Ivan 3:8).

7. Isus reče, **Blagoslovljen je lav** (Bro 24:9; Otk 5:5, (Lav plemena Judinog), Pos 49:9 (Stijeg plemena Judinog)) **koji će čovjeka nahraniti** (Nasititi; Ivan 6:35, 48, 51 Ja sam kruh života... Ivan 6:63 Moje riječi su duh, i život su... Mat 26:20-30, Mar 14, Luk 22, 1.Kor 11:24-25.). **I taj lav posta čovjekom** (Ivan 1:1-14, I Riječ posta tijelom) **i bi proklet (kao) čovjek** (Pon 21:22-23, Proklet je onaj koji visi na drvetu). **Onaj koga će (taj) lav nahraniti, (i sam) će postati lavom**. (Hrani moje stado, rekao je Isus, Ivan 21; Bro 24:9, Izrael je lav; blagoslovljen je onaj koji ga blagoslovi, (a) proklet je onaj koji ga proklinje. *Isus ovdje provodi Riječ blagosiljajući cijeli Izrael i otkrivajući sebe Lavom i Stijegom Izrailja. Spasenje dolazi iz Izrailja, specifično Judinog plemena, Davidovog potomka, vidi i Ivan 4:22, Mesije - Spasitelja prorokovanog i od Izaije Iza 7, 8 - Immanuela, Boga koji hodi među nama, Isusa Krista.*) +

8. I reče ovo: **Taj čovjek (STIH 7) je nalik mudrome ribaru koji zabaci svoju mrežu u more i izvadivši ju iz mora nađe da je puna sitne ribe**. Među sitnom ribom mudri je ribar pronašao jednu prekrasnu veliku ribu. Sve male ribice je bacio natrag u more i bez imalo muke izabrao

najbolju, veliku ribu. (Mat 13:47-48) **Tko ima uši da čuje, neka posluš**
(Usp.: Otk 2, 3). *(Mudar je onaj tragatelj koji traga i naišavši na brojna*
učenja, među njima nađe i Evanđelje, Otkrića Isusa Krista poslanog
direktno od Boga Najvišega, Oca našega, sve ostalo (sitne ribe)
ostavlja, odbacuje i zadržava jedino Isusove riječi, Riječ Božju koja će
ga nasititi.)

9. Isus reče, **Gle, izašao je sijač da sije, razbacao je pregršt (sjemenja)**
(Poruke Evanđelja). **Nekolicina je popadala na stazu - ptice su došle i**
poključale (sjeme) *(Kradljivci pokrali za sebe); nekolicina je pala na*
stijenu (Tvrdla i otvrdla srca) - i ne našavši tla nije se ukorijenilo i
nikakvo klasje nije niklo uvis (prema nebu). **Nekolicina je pala među**
korov koji je zagušio sjeme i crvi ga pojedose *(Mrtva slova i tradicije*
predaka i demoni, izmišljotine i izvrtanja Riječi; STIH 11). **Ostatak**
(sjemenja) je pao na dobro (Plodno) tlo i (njegov) se dobar urod vinuo
u nebesa: urodio je 60 po mjeri i 120 po mjeri (Mat 13:3-8, Mar 4:2-9,
 Luk 8:4-8).

10. Isus reče, **Zapalio sam plamen u svijetu** ("Ja sam svjetlost svijeta",
 Ivan 8:12, 9:5; Došao sam zapaliti plamen na zemlji i kako bih volio da
 već sve plamti!, Luk 12:49-50), **i gle, održavam ga i pazim na njega, da**
ne zgasne ("Ja sam uvijek s vama, do samoga kraja", *dok ne dođe Dan*
Gospodnji i ne istekne ova duga duga Godina Milosti koju je Isus sam
inaugurirao Luk 4:19). +

11. Isus reče, **Ovo nebo će minuti i ono iznad njega će minuti** (Proći,
 preminuti; 1.Enoh 45:4; STIH 16, 111), **a što je mrtvo, ne živi. Ono što je**
živo, (pak,) umrijeti neće. (Mat 24:35, **Nebo i zemlja će minuti, ali moje**
riječi neće.) U danima dok ste se hranili onim što je mrtvo *(Tradicije -*
"mrtva nebesa" okrećenih grobova, "slovo ubija, duh oživljava" 2.Kor
 3:6, STIH 9, 60), **činili ste ga dijelom živoga** *(Prihvaćali lažna - mrtva -*
učenja i živjeli po njima - što je grehota - i time ih oživljavali; Efe 6:12;
 STIH 60). **Kada dođete boraviti u svjetlosti** *(Istini, k Isusu; STIH 10), što*
ćete učiniti? U jednom (istom) danu bijaste jedno *(Mrtvi u grijesima,*
vjerovanjima u laži i zaživljavanjima istih), pa postaste drugo (Ivan
 11:25; 1.Pet 2:24; 1.Kor 15:44, 46; Rim 5:8; **Tko mi vjeruje, i da je mrtav,**
živjet će; Posijano je tijelo duševno (prirodno), ustaje tijelo duhovno;

Prvo je bilo ono što je duševno (prirodno), poslije ono što je duhovno; STIH 3, 4, 5...). **A postavši drugo (Živi), što ćete učiniti?** (*Što ćete učiniti sada, u danu u kojem ste jedno: mrtvi i mrtvi još (u svojim grijesima i slijeđenju "slijepih vodiča") konzumirate Živu Riječ, Krista - neće li vas Ona učiniti "drugim" - živim, dijelom svoga vlastitog (živoga) tijela? I sad kad ste oživljeni u Kristu, što vam je činiti...*)

12. Učenici rekoše Isusu, Znamo da ćeš otići od nas (**Ivan 11:16**, "Onda kaza Toma, zvani Didymus (Blizanac), svojim sudrugovima: Hajdemo i mi pa da umremo s njim"). Tko će nam biti vođa? Isus im reče, **Gdjegod da ste, idite Jakovu Pravednom** (1. *Pravednom od naroda Jakovljevog tj. Izraela tj. Isusu Kristu samom*; 2. *Povjesno: Jeruzalemsku je zajednicu nakon Isusove Ascencije i Silaska Parakletosa zaista predvodio Jakov*), **zarad kojega nastaje i nebo i zemlja** (**Kol 1:15-17**; *Nastavak rečenice preferira 1. tumačenje dok drugo nosi validitet proroštva*).

13. Isus reče svojim učenicima, **Usporedite me s nekim i recite mi komu sam nalik**. Šimun Petar mu reče, Ti si kao anđeo pravedni. Matej mu reče, Ti si nalik mudrome filozofu. Toma mu kaže, Gospode, moja usta nisu sposobna izgovoriti kome si ti nalik. Isus uzvрати, **Nisam ti ja Gospod. Pio si (Riječ iz Isusovih usta; STIH 108) i opila te moja mjerica žubora s izvora**. I uhvativši ga, povuče ga ustranu i reče mu tri stvari. Kada se Toma poslije vratio svojim sudrugovima, upitaše ga, što ti je Isus rekao? Toma im reče, Ako vam kažem jednu od stvari koje mi je rekao, dohvatit ćete se kamenova i baciti ih na mene; vatra će buknuti iz kamenja i sagorjeti vas. (**usp.: Mar 8:27-30**)

14. Isus im je rekao (vidi STIH 6), **Ako postite, dat ćete povoda (začetka) da griješe zbog vas** (**Usp.: Iza 58:6-7**); a ako molite, mjerkat će vas (i prosuđivati); ako dajete milostinju, nanosit ćete štetu svojim duhovima (**Mat 10:9-10, Luk 10:8-9**). Zato, bilo gdje da idete i kroz regije kroz koje prolazite, ako vas prime, jedite što postave pred vas, i iscjeljujte bolesne među njima. Jer ono što vam ulazi u usta okaljati vas neće, već ono što iz vaših usta izlazi - ono je to što kalja (**Mat 15:11, Mar 7:15, Rim 14:14**).

15. Isus reče, **Kada biste vidjeli onoga koji ih (ljude) nije začeo iz žene** (Pos 1:26-27, Bog stvori čovjeka po svojem liku, sebi nalik, muško i žensko stvori ih; Pos 2:7, JHVH Elohim oblikova čovjeka od praha zemaljskog i udahnu mu u nos dah živi i posta čovjek (adam) živa duša; Ivan 1:4, 3:3-8; Mat 3:9, Luk 3:8, Bog je u stanju od ovih kamenova podići djecu Abrahamu), **pali (biste) na svoja lica** (prostrli se pred Njega na tlo) **i štovali ga, (jer) taj vam je Otac** ("ocem ne zovite nikoga na zemlji, jer jedan je vaš otac koji je na nebesima", Mat 23:9; Gal 4:3-5; 1.Pet 1:14-17a; 1.Ivan 3:1; STIH 3, 18, 19, 50, 111).

16. Isus reče, **Ljudi, možda, misle da je mir ono što sam došao dati svijetu** (Mat 10:34-36, Luk 12:51-53). **Ne znaju da je razdor** (Mat 12:25, Luk 12:53; 1.Ivan 3:8) **ono što sam došao (z)baciti na zemlju: vatru, mač i rat** (*Razotkrivanje i raskrinkavanje laži, obmana i prijevara "mrtvih nebesa" koje je ranije spomenuo*, STIH 11; Kol 2:14, Efe 2:15; I veliki zmaj bi zbačen (s neba), ta Stara Zmija, Vrag i Satan koji obmanjivaše cijeli svijet, zbačen bi na zemlju, skupa s njegovim anđelima Otk 12:7-9). **Jer u kući će biti petoro** (Luk 16:28-31, Ivan 4:18; 2.Kralj 17:23-31; *Pet je "zamjenskih" naroda Asirija naselila na mjesto izgnanog Sjevernog Kraljevstva Izraela, umjesto Kuće Izraelske i oni su sa sobom donijeli tzv. pet božanstava Samarije (pet muževa Samaritanke koju je Isus sreo kod Jakovljevog Izvora) i oni će zavađati svijet): tri će biti protiv dvoje, i dva protiv troje (Mat 12:26, Luk 11:18), **ustat će otac protiv sina** (Ivan 8:44), **a sin protiv oca** (Mar 3:24-25). **I svak će biti sam** (Samotan, izdvojen, bez podrške; *U slozi ni sa kim i vući na svoju stranu - Oni koji unatoč raskrinkavanju laži i dalje nastavljaju po starom, koristit će ih kao marionete zbačene stvari s njihovih mrtvih nebesa provodeći okrutnosti i zvjerstva diljem svijeta; Iza 3:4-7).**

17. Isus reče, **Dat ću vam (ono) što oko nije vidjelo i što uho nije čulo i što niti jedna ruka takla nije i što se u ljudskom umu nikad pojavilo nije** (Isa 64:4; 1.Kor 2:8-9: *stvari koje je Bog pripremio za one koji ga ljube i iščekuju*). +

18. Učenici rekoše Isusu, reci nam kakav će nam biti kraj. Isus im kaza, **Zar ste otkrili početak, pa sad tražite kraj? Jer tamo gdje je početak, tamo će biti (i) kraj. Blagoslovljen je onaj koji će zauzeti svoje mjesto**

na početku (Ivan 17:24, Efe 1:4, U predznanju Božjemu 1.Pet 1:2; STIH 19); on će znati kraj i neće iskusiti smrt (STIH 2, 3, 4...). +

19. Isus reče, **Blagoslovljen je onaj koji je postojao prije nego što je zapostao** (se rodio; STIH 3, 18). **Ako postanete moji učenici i poslušate moje riječi, ovo kamenje će biti u vašoj službi. Jer pet je stabala za vas u raju, koja ostaju nepromijenjena (i) ljeti i zimi i čije lišće** (Otk 22:2 Lišće Stabla Života za iscjeljenje naroda) **ne opada. Tko god ih upozna, neće iskusiti smrt.** (U doba Mesije pet stvari su trebale biti restaurirane, vraćene u Hram: plamen, arka, Duh, Kerubi i menorah i pet spomenutih stabala u raju bi se mogli odnositi na tih pet (iščekivanih) stvari. Osim rečenoga, nejasna je upotreba brojke pet ovdje. Nigdje broj stabala u Edenskom vrtu, Raju, nije specificiran brojkom pet. Enoh je u svojim proputovanjima s anđelima pobrojao ogroman broj stabala među kojima su istaknuta tri: Drvo Života, Drvo Suda, Drvo Mudrosti (tj. Drvo Spoznaje Dobra i Zla), 1.Enohova) +

20. Učenici rekoše Isusu, Pričaj nam o tome kakvo je Kraljevstvo. On im reče, **Ono je poput sjemena gorušice, najmanje među svim sjemenjem. Ali kada padne na plodno tlo, proizvodi veliku biljku i postaje utočište za ptice nebeske** (Mat 13:31-32, Mar 4:30-32, Luk 13:18-19).

21. Miriam reče Isusu, čemu su tvoji učenici nalik? On reče, **Oni su poput djece koja su se nastanila u polju koje nije njihovo** (Svijet - "moje kraljevstvo nije od ovoga svijeta" - Ivan 18:36). **Kada vlasnici polja** (Svijet i njegove kratkovide doktrine i ideologije, "mrtvih nebesa", STIH 11) **dodu, reći će, 'uzmimo natrag svoje polje'** (Riješimo se te djece, neželjenih stanara, orobimo ih i srušimo njihovu kuću ili još bolje: *otmimo im ju i naselimo se mi u nju i sladimo se njenim dobrima*). **Razgolitit će se pred njima** (Razotkrit će se, bit će raskrinkana njihova priroda jer neće birati sredstva!, nema toga što neće učiniti) **kako bi im ga (ona pre)pustila natrag i vratila im ga** (Mat 24:43, Luk 12:39-40; ovaj puta skupa s kućom). **Stoga vam kažem, ako vlasnik kuće** (Kuće sazidane u tom polju koje je vlasnik Otac djece sam - Nauk o Kraljevstvu Božjem odazvane djece koji ima da "ostane U svijetu - polju, iako nije OD svijeta") **zna da lopov** (vlasnik polja, ali ne i kuće, ponajmanje onoga što je U kući) **dolazi, bit će na oprezu i držat**

će stražu puno prije nego što lopov (zaista i) stigne i neće ga pustiti u kuću koja njemu pripada niti (će ovaj) moći odnijeti njegova dobra. Vi stoga, držite stražu, čuvajte se svijeta (1.Ivan 2:16). Opašite se stoga Svemoćnim da pljačkaši ne bi pronašli način da vam dođu (*i ukradu "ključeve znanja" i opet ih sakriju, Luk 11:52*), jer pomoć koju iščekujete (zasigurno) će ih smesti (*Što je bilo, bit će opet. Isus ih je raskrinkao jednom stoga: ne spavajte, već budno bdijte. A ovdje proriče da će se "povijest ponoviti" - oni će opet pokrasti što im ne pripada, prisvojiti tuđe - naseliti se u kuću i time razotkriti same sebe kao kradljivce i lopove, ubojice, STIH 39, 103*). Neka među vama bude onaj koji razumije (Mar 4:26-29; *i koji je u stanju reproducirati izvorna dobra jer je i sam dio kućanstva - i sve dijeli sa svojom braćom i sestrama - djecom Oca - suukućanima*). Kada urod sazri, začas on dolazi sa srpom u ruci i požanje ga (Mar 4:29, Ivan 4:35). Tko god ima uši da čuje, neka posluša.

22. Vidio je Isus kako doje novorođenčad. Svojim je učenicima prozborio, **Ova dječica koju doje su poput onih koji ulaze u Kraljevstvo (Mat 18:3, Luk 18:17)**. Rekoše mu, zar ćemo mi onda kao mala djeca ući u Kraljevstvo? Isus im reče, **kada biste jedni (Vi) činili kao i (ti) drugi** (Djeca; *Ne pravili razliku između sebe i te djece, dopustili Ocu da vas vodi i skrbi kao što je i za tu dječicu skrbnjeno i na taj način doživjeli svoj odnos s Ocem (i Kristom), ne dvojeći, već s punim povjerenjem, Ivan 17:11, 21-23; Mat 23:37, Luk 13:34; Neh 1:9; Mat 18:10; STIH 106; usp.: STIH 11*), **te ako biste unutra činili kao da je vani i vani kao unutra** (*bez razlike da li vas netko vidi (vani) ili ste skriveni od vida (unutra); ne da budete dvolični licemjeri koji "govore, a ne čine", "štuju me jezikom, ali njihova srca su daleko od mene", kada živite po duhu i nutarnja vjera nije samo unutra, već i na riječima, djelima - oboje podudarni:* "(nutarnja) vjera bez (izvanjskog) djela je mrtva", **Jak 2:18-26**), **i nalikovali donje - gornjemu** ("...na zemlji kao što je na nebu", **Mat 6:10, Luk 11:2**; rođeni odozgor; "živim, ali ne ja, Krist živi u meni", **Gal 2:20**), **i tako ćete postati, bilo muško bilo žensko, jedno jedino (Gal 3:28**, "od početka kreacije Bog ih je napravio muškim i ženskim"; *I stvorio Bog čovjeka, muško i žensko stvorio ih. Oboje su jednako čovjek, ljudsko biće. Isusova aluzija ide i dalje od toga, jer to je početak zemaljskog adama (ljudskog bića, duševnog čovjeka). Isusova je misija uvođenje,*

rađanje nebeskog čovjeka "odozgor", u Duhu, Božjeg čovjeka u Kristu, kao anđeli Božji na nebesima, Mat 22:30, Mar 13:32; Ivan 3:7), pa da ako je muško, kao da nije, i ako je žensko, kao da nije ("Bog nije pristran" na takav način, Rim 2:11; usp. STIH 114; Mat 19:4, Mar 10:6, , *jer* "nema ni Judejca ni Grka, ni roba ni gospodara, nema muško niti žensko - svi ste jedno - jednaki - u Kristu Isusu"); *te kada biste oči postavili na mjesto za oko* (STIH 25, 26; [1.] "Usmjerite svoje oči na Isusa", Heb 12:2, STIH 5. "Vidjet ću Boga svojim vlastitim očima, moje oči će ga gledati, ne tuđe, moje vlastite", Job 19:26-27; "svako oko će Ga vidjeti", Rev 1:7. Svojim očima ćete vidjeti i posvjedočiti svemu onome što Oko nije vidjelo niti je uho čulo niti je čovjekovom srcu sinulo niti mu na pamet palo išta o stvarima koje je Bog priredio onima koji ga ljube i u Nj se uzdaju, 1.Kor 2:9, Isa 64:4, STIH 17 - *potvrdu kojih imamo u Isusu Kristu, 1. Kor 15:1-9; [2.]* Neka oči gledaju sve ono što je istinito, časno, pravično, čisto, plemenito..., vidi: Filip 4:8;), *i ruku tamo gdje ide ruka* (Vidi STIH 27; Mat 3:2, 4:17, 10:7, Mar 1:5; STIH 25), *i nogu tamo gdje je nozi mjesto* (Vidi STIH 42; usp.: STIH 39a), *i nalikovnost tamo gdje ista pripada* ("Budite, stoga, savršeni kao što je vaš Otac Koji Jest na nebesima savršen" Mat 5:48; Ivan 3:5-6); *tada ćete ući [u Kraljevstvo]. +*

23. Isus reče, *Izabrat ću vas, jedno od tisuću i dvoje među deset tisuća, i oni* (*Koje izabere, izdvoji*) *će stajati svi kao jedan (jedini)* (*Svak od njih će jednako stajati tj. stajat će. Stajat će jedan pred tisuću, dvoje pred deset tisuća i neće biti poraženi. Psal 91:7-16; Deu 32:30, Psal 23:5-6; "Ne pripadate svijetu... Izabrao sam vas za van iz svijeta", Ivan 15:19; Jud 14-15, 1.Enoh 62:8; STIH 42).* +

24. Njegovi učenici mu rekoše, pokaži nam mjesto na kojemu prebivaš, jer je ono koje (mi) trebamo tražiti (Ivan 13:36; STIH 1, 2). On im reče, *Tko god ima uši, neka počuje* (*Tko god je u stanju čuti i razumjeti, neka prione; Luk 11:34*). *Svjetlost je u čovjeku (od) svjetlosti* (Ivan 1:4-17), *on rasvjetljava cijeli svijet. Ako (on) ne svijetli, tama je* (Ivan 9:4; STIH 61). +

25. Isus reče, *Ljubi svojega brata kao svoju vlastitu dušu (život), čuvaj ga kao zjenicu oka svojega* (Ivan 13:34-35, 15:12, 17, Rim 12:10, 13:8,

Gal 5:13, Efe 4:2, 1.Sol 3:12, 4:9; 1.Pet 1:22, 3:8; 1.Ivan 3:11, 23, 4:7, 11-12; 2.Ivan 1:5; usp.: Pos 4:9, "zar sam ja čuvar brata svojega?"). +

26. Isus reče, **Vi vidite trun u oku brata svojega, ali ne vidite brvno u vlastitome. Kada izbacite brvno iz vlastitog oka, tek onda ćete vidjeti jasno izvaditi trun iz oka brata svojega** ("Oko je vidjelo tijela i stoga, kada ti je oko bistro, cijelo tijelo ti je puno svjetlosti", Mat 6:22-23, Luk 11:34; "Licemjeru, izvadi prvo grede iz svog vlastitog oka i (tek) onda ćeš moći jasno vidjeti i izvući trun iz oka brata svojega", Mat 7:3-5, Luk 6:41-42; usp.: Mat 5:29, Mar 9:43).

27. Isus reče, **Ukoliko ne postite od svijeta** (*Budite u svijetu, ali ne OD svijeta - hranite se Istinom i činjenjem Božjih djela*; Ivan 4:24, 32; STIH 42, 49, 56, 110), **nikako nećete pronaći Kraljevstvo Božje; i ukoliko Sabatu ne pristupite kao Sabatu** (Jubilarni Šabat: Lev 25:10-14, Iza 61:1-3, Jer 34:17, Luk 4:18-19; *Vidi i* Ivan 6:29, Mat 7:21; Mat 15:13, 1.Kor 3:7), **nećete vidjeti Oca.** +

28. Isus reče, **Zauzeo sam svoje mjesto usred svijeta, i pokazao (pojavo) im se u (tijelu od krvi i) mesa (Ivan 1).** Sve ih nađoh opijenima (*Vlastitim djelima, izmišljotinama*), **ne nađoh nikoga žednog (Voda sa izvora; STIH 74).** I moja se duša ražalostila nad sinovima ljudskim jer su slijepih srca i ne vide (*Bez duhovnog su vida; Iza 59:15*): **prazni dođoše u svijet, i prazni će ga začas napustiti. Ali sad, na časak su opijeni (Žudnjama stvari koje vide oko sebe, željama puti, ambicijama mišića i ponosom na sve što su si sabrali i postigli tijekom života, 1.Ivan 2:16).**
Kada se otriježne od svog vina, onda će se predomisлити.

29. Isus reče, **Ako je tijelo (ovih) mišića (od krvi i mesa) nastalo zarad duha - čudesno je (ono). Ako je, pak, duh zapostao - radi tijela, čudo je on nad čudima (Ivan 12:27; Ivan 2:19; STIH 22).** Tek, zapanjujuće mi je što je svo to veličanstveno bogatstvo sagradilo sebi dom usred ove sirotinje ("Zar ne znate da ste vi hram Božji i da Duh Božji stanuje u vama?", 1.Kor 3:16; Djela 7:48; STIH 3). +

30. Isus reče, **Gdje su troje ili dvoje, oni nisu bez Boga** ("Jer gdje se okupe dvojica ili trojica u moje ime, ja sam tamo s njima", **Mat 18:20**), **i gdje je jedan sam, (kažem), ja sam** ("Koga je Otac posvetio i poslao u svijet... jer kažem da sam Sin Božji", "Otac je u meni i ja u Njemu", **Ivan 10:36-38; Mat 18:19-20; Mat 28:20; Djela 17:22-28; Ja Jesam (Koji Jesam) je s njim** ("Ne stoji li zapisano u vašem zakonu: Rekoh (JHVH reče), bogovi ste. I svi ste vi djeca Najvišega. Ako je On (Bog, Jahve, Najviši, Otac) [1] njih, kojima [2] je Riječ Božja [3] došla, prozvao bogovima...", **Ivan 10:34-36, Psal 82:6**). **{GF: Podignite kamen, i tamo ćete me pronaći** (**Psal 139; onima koji vjeruju, On je svetinja, dragocjeni kamen temeljac - autor i dovršitelj naše vjere, a ostalima, kamen koji su zidari (Misterije, Babilona velikog) odbacili (njima) je on postao kamen spoticanja i stijena sablazni, Psal 118:22, Iza 8:14, 28:16, Mat 21:42, Mar 12:10-11, Luk 20:17-18, Djela 4:11, 1.Pet 2:5-7; STIH 66); rascijepite drvo, ja sam i tamo** (**Psal 139; STIH 77b)**) (**STIH 113**).

31. Isus reče, **Ni jednog proroka ne prihvaćaju u njegovu rodnome gradu** ("Zaista vam kažem, ni jednog proroka ne prihvaćaju u njegovoj vlastitoj zemlji", **Luk 4:23-24**; "Prorok nije bez časti, osim u vlastitoj zemlji i vlastitoj kući", **Mat 13:55-57, Mar 6:4, Ivan 4:44**); **ni jedan liječnik ne liječi one koji ga poznaju** (*Koji misle da ga poznaju i stoga ne slušaju njegove upute za ozdravljenje*, **Ivan 8:47**).

32. Isus reče, **Grad izgrađen na visokoj planini i utvrđen (zidinama), ne može pasti; (ali) ne može ni biti sakriven** (**Luk 3:5-6; Heb 12:18-28**). +

33. Isus reče, **Što vam je šapnuto u vaše uho, u uši drugih razglasite s krovova kuća** ("Što vam ispričam u noći, razglasite po (danjem) svjetlu; što vam došapnem, razvičite po krovovima kuća", **Mat 5:14, 10:27**); **jer nitko ne upali svjetiljku** (**Psal 119:105**, "Tvoja riječ je svjetiljka mojim stopama i osvjetljenje na mome putu") **da ju zagura pod grmlje, niti ju sakriva na neko skrovito mjesto, već ju postavi na stalak tako da će svi koji ulaze i izlaze vidjeti njeno svjetlo** (**Mat 5:15, Mar 4:21, Luk 8:16, 11:33**). +

34. Isus reče, **Ako slijepac vodi slijepca, obojica će upasti u jamu** (**Mat 15:14, Luk 6:39**).

35. Isus reče, **Nikome nije moguće ući u kuću moćnika i nasilno ju zauzeti. Prvo mora njemu (samome) ruke vezati** (*Raskrinkati zločine i razotkriti djela laži, Ivan 12:31*), i tek onda će mu (moći) **poharati (i) kuću** (Mat 12:29, Mar 3:27, Luk 11:21; STIH 21, 98).

36. Isus reče, **Nemojte od jutra do mraka i od sumraka do zore brinuti o tome što ćete jesti ili šta ćete na se obući** (Mat 6:25-28, Luk 12:22). {GF: Vrijedniji ste od (Ilijana), koji nit se muče niti predu. A vi (brinete): što ćemo odjenuti kad nemamo odjeću, tko će nam popraviti status? On (*Otac, Najviši*) je taj koji će vas ukasiti (Pravednošću svetih; Job 29:12-16, Otkr 19:8)!} +

37. Učenici njegovi rekoše, **Kada ćeš nam se pokazati i kada ćemo te vidjeti** (Luk 17:22)? Isus kaza, **Kada se razodjenete bez srama** (STIH 22, Pos 2:25) {KT: i uzevši svoju odjeću, položite ju pod noge svoje i kao mala djeca ju pogazite (STIH 8; "Razdaj sve što imaš i slijedi me", Mat 16:24, 19:21, Mar 8:34, 10:21, Luk 9:23, 18:22), tada ćete gledati Sina Onoga Koji Živi (1.Ivan 3:2, ...kada se On pojavi, bit ćemo poput Njega, i stoga Ga vidjeti onakvim kakav jest.), i **nećete se bojati** (Jer On je Ljubav savršena koja razgoni sav strah, 1.Ivan 4:18)}. +

38. Isus reče, **Često ste poželjeli čuti ove riječi koje vam govorim, a nije bilo nikoga od koga biste ih čuli. Doći će dani kada ćete me tražiti** (*Njega samog i razumijevanje Riječi*), ali **pronaći me nećete** (Luk 17:22, Ivan 7:33-34, ...tražit ćete me, ali nećete me naći... tamo gdje ja idem, vi ne možete poći...).

39. Isus kaza, **Farizeji i pisari uzeše ključeve znanja i sakriše ih** (*Poslije isto učiniše infiltratori koji su izvrnuli svaku riječ naopačke... odbacivši razumijevanje*). Oni sami nit uđuše, niti dopustiše ulazak ikome tko je htio (ući) (Mat 23:13, Luk 11:52). Ali vi, vi budite pametni kao (te) zmije (*Farizeji i pisari koji su imali pameti da ključeve znanja (uopće i) prepoznaju (kao opasne za svoj položaj u svijetu), Mat 23, 12:34, ...*), a **bezazleni kao golubice** (Mat 10:16). +

40. Isus reče, **Zasadili su** (*Farizeji i pisari i poslije njihovi nasljednici, u bilo kojem ruhu*) **čokot daleko** (*Nauke i tradicije "Misterija", laži i vlastitih izmišljotina*). Usp.: "ja sam istinski čokot", **Ivan 15:11**) **od Oca, ali ničim podržan** ("daleko od Oca"; STIH 43), **bit će s korijenjem iščupan i uništen** (**Ivan 15:1; Mat 15:13**). +
41. Isus reče, **Tko god (već) ima nešto** (*Razumijevanja*) **u ruci, primit će još pride, a koji je praznih ruku** (*Nema shvaćanja*), **ostat će bez i ono malo što ima** (**Mat 25:29, Luk 19:26**; STIH 40, "čokot daleko od Oca"; STIH 8, "sitne ribice" *utemeljene na ljudskim rezonima i naukama koje uzimaju kao temelj svjetovne ili ine moći podneblja*).
42. Isus reče, **Budite (kao da ste) na odlasku**. (1. *Stražite povratak Sina Čovječjeg i budite uvijek spremni, "jer ne znate čas" Njegovog Dolaska*, **Mat 24:42, 25:13, Mar 13:33, Luk 21:36**; 2. *"Raspet sam s Kristom (mrtav), a gle, živim, ali ne ja - Krist (je taj koji) živi u meni"*, **Gal 2:20, 5:24, Ivan 11:16**; 3. *"Postite od svijeta"*, STIH 27, 49, 56, 110)
43. Njegovi učenici mu rekoše, tko si ti koji nam govoriš sve te stvari? (**Ivan 8:25**) <Isus im kaza,> **Iz onoga što vam govorim vi ne shvaćate tko sam ja, već ste postali kao Judejci** (**Mat 7:16, Luk 6:43**) **koji (ili) vole stablo, a mrze njegov plod ili vole plod, a mrze stablo** (STIH 40). +
44. Isus reče, **Tko god huli na Oca, bit će mu oprošteno, i tko god huli na Sina, bit će mu oprošteno, ali onome, tko god on bio, koji huli protiv Duha Svetoga** (*Koji razotkriva i vodi u puninu Duha i Njegovih darova*), **oprošteno biti neće ni na zemlji niti na nebesima** (**Mat 12:32, Mar 3:28, Luk 12:10**). +
45. Isus reče, **Grožđe se ne ubire s trnja, niti smokva s bodljike**, (**Mat 7:16, Luk 6:43**) **jer oni uroda nemaju** (Bivaju besplodni). **Dobar čovjek iz svog spremišta iznosi dobro; zao čovjek iznosi zlo iz svog zlog spremišta koje je u njegovu srcu i priča zle stvari (huli)**. **Nevaljalština se rađa iz obilja (onoga što je u) srcu** (*Zamisli ljudske i motivi čovjekovi izviru iz njegova vlastita srca*, **Gen 6:5, Jer 7:24, 9:14, 16:12...; STIH 70**).

46. Isus reče, **Među onima koje žene rađaju, od Adama pa sve do Ivana Krstitelja, ne bješe niti jednog većeg od Ivana Krstitelja (Mat 11:11, Luk 7:28), pa da (pred njim) ne bi trebao spustiti pogled. Ipak, rekoh vam, koji god od vas postane dijete (Kraljevstva Božjeg), upoznat će Kraljevstvo i postati većim od Ivana.**

47. Isus reče, **Nemoguće je čovjeku pojahati dva konja (Kraljevstvo i svijet) ili nategnuti dva luka (Boriti se i za i protiv) i ne može sluga služiti dvojici gospodara (Bogu i Mamonu - Satanu, svojim vlastitim idejama) jer će jednoga častiti, a drugoga zanemarivati. Nitko ne pije staro vino pa namah poželi piti mlado. I ne ulijeva se mlado vino u stare mješine, da ne puknu; niti se staro vino ulijeva u nove mješine, da ih ne pokvari (Miješanje doktrina ne rezultira dobrim plodovima već zbrkom i konfuzijom; Jak 1:14-15, 1.Kor 15:56). Ne prišiva se stara zakrpa na novu halju, jer bi (time sama) stvorila raspor (na novom odijelu). (Mat 9:16-17, Mar 2:21, Luk 5:36)**

48. Isus reče, **Ako se dvojica međusobno pomire u (ovoj) istoj kući ("zar ne znate da ste vi hram Božji", 1.Kor 3:16, 6:19; Pomirenje čovjeka i Boga koje imamo u Kristu, Mat 18:19, Mar 11:23, Efe 2:15), reći će brdu (Neopraštanja i nepomirenja; brvnima u vlastitim očima) 'pomakni se', i ono će se pomaknuti (Mat 17:20, Jak 3:18; STIH 106).**

49. Isus reče, **Blaženi (su) odvojeni (Samotni, izdvojeni - sveti, koji "poste od svijeta", "budite odvojeni, reče Gospod", izuzeti iz svijeta, 2.Kor 6:17; STIH 27, 42, 49, 56, 80, 110) i odabrani (Mnogi su (po)zvani, malo ih je koji se odazovu (pozivu) - odazvani), jer ćete (vi) pronaći Kraljevstvo. Jer vi ste iz njega (potekli) i njemu ćete se vratiti. +**

50. Isus reče, **Ako vas upitaju, 'Od koga ste (potekli - tko vas posla)?', kažite im ovako: 'Dođosmo od svjetlosti, od Njega od koga je svjetlost zapostala; ustao je i pokazao se (Pojavio, manifestirao) u svom liku'. Ako vam kažu, 'Jeste li vi On? (Ivan 1)', recite im ovako: 'Mi smo Njegova djeca, mi smo odabrani (od) Živoga Oca' (Odazvani pozivu Očevom). Ako vas upitaju, 'Koји je znak vašeg Oca u vama?', recite im ovo: 'Preobraženje i uskrsnuće'. (1.Ivan 1:1-2, 1.Kor 15:50-57, Otk 1:18; STIH 51) +**

51. Njegovi ga učenici upitaše, u koji će dan biti (to) uskrsnuće mrtvih, i kojega dana novi svijet stiže? On im je rekao, **To što tražite (i iščekujete), to je već došlo** (...od početka svijeta bješe to skriveno u Bogu..., **Efe 3:9, Kol 1:18, 2.Sol 2:13; STIH 113**), **ali vi ga ne prepoznajete** (**Ivan 1:10**: (Onaj koji je) Istinska svjetlost ... došao je i bješe u svijetu i svijet je po njemu postao, a opet, prepoznao ga nije; **Ivan 11:25**: Isus joj reče, Ja sam uskrsnuće, i život: tko vjeruje u mene, i da je mrtav - živjet će). +

52. Njegovi mu učenici rekoše, dvadeset i četiri su proroka govorila u Izraelu, (*24 knjige poznatog kanona hebrejskog TaNaKa, Starog Zavjeta*) i svi su oni govorili o tebi (*Proroci Starog Zavjeta su prorokovali o Isusu, Immanuelu, Djela 3:18, 1.Pet 1:10*). On (Isus) im reče, **Previdjeste onoga živoga koji je pred vama i spomenuste (samo) mrtve.**

53. Njegovi ga učenici upitaše, da li je (*Tjelesno*) obrezanje dobra (stvar) ili nije? On im odgovori, **Da je dobra, otac njihov bi ih već obrezane u njihovoj majci začinjao** (**1.Kor 7:19, Gal 5:6, 5:15**). **Ali, istinsko obrezanje, ono u duhu, nešto je sasvim korisno** (*Obrezanje srca, unutarne i u duhu, Rim 2:25-29; Filip 3:3, Kol 2:11*).

54. Isus kaza, **Blago sirotinji** (*Duhovna siročad - koja nema veze s duhom ili duhovima ovoga svijeta i njegovog podneblja*), **jer vaše je** (Vama pripada) **Kraljevstvo nebesko** (**Mat 5:3, Luk 6:20**). +

55. Isus reče, **Tko god ne mrzi svog oca i majku** (**STIH 53, Prihvaća tjelesne pretke koji su živjeli samo po tjelesnosti i svjetovnosti za duhovne učitelje, ne shvaćajući da je u duhu siroč, bez i jednog i drugog, Ivan 8:44**), **ne može postati moj učenik; a tko ne mrzi svoju braću i sestre** (*Ibid; Mat 10:37, Luk 14:26; STIH 101*) **i ne ponese svoj križ poput mene** (*Na način na koji je Krist nosio svoj*), **neće me biti dostojan** (vidi **STIH 85**). +

56. Isus kaza, **Tko god je upoznao svijet, otkrio je (samo) truplo. I tko god je pronašao (da je svijet) truplo, taj nije od svijeta** (STIH 80; **Mat 23:27-32**).

57. Isus reče, **Kraljevstvo je Očevo poput čovjeka koji je imao dobro sjeme (*Istinu*). Njegov se neprijatelj po noći prišuljao i među dobro sjeme zasijao korov (*Laži*). Čovjek im nije dozvolio da počupaju korov, već im je rekao: 'Bojim se da, htjedući počupati korov, ne počupate s njim i žito (*Zato u Spisima imamo i jedno i drugo: svjedočanstvo istine i svjedočanstvo laži*, **Mat 13:24**). A, na žetveni dan će korov biti jasno vidljiv te će ga počupati i spaliti'.** +

58. Isus reče, **Blagoslovljen je čovjek koji je kroz muku (*Ne pridajući joj nikakve moći*, STIH 8, 97) pronašao Život** (**Mat 11:28**). +

59. Isus reče, **Potražite Onoga Koji Je Živ dok ste još živi** (**Mat 16:24, Mar 8:34, 10:21, Luk 9:23, Otk 2:5, 2:16, 3:11, 22:7**), **jer kada umrete, htjet ćete Ga** (**Ivan 17:3**) **vidjeti, ali nećete biti u stanju** (**Luk 16:19-31; Ivan 3:36, 7:34, 13:33**).

60. Vidjevši nekog Samarićana koji je, išavši u Judeju, nosio janje, upitao je (Isus) učenike svoje: **Zašto je to janje s njim?** (**Ivan 1:29, 1:36;**

Rev 7:17) Oni mu uzvratije: Da ga zakolje i pojede. On im kaza ovako: **Dok je živo, pojesti ga neće; tek kad ga zakolje i kada (ono) postane leš (tada će ga pojesti)** (STIH 11; **Luk 16:30-31; Mat 23:34**, *Žive proroke slušali nisu, već ih bjehu sve odreda pobili, njihove riječi i poduke korumpirali, izmijenili i takve ih "pojeli" - prihvatili onakvima kakvima im je odgovaralo shvatiti ih*). Oni mu rekoše: Pa ni nema drugog načina. On im reče: **Ali vi (po)tražite mjesto za sebe u uskrsnuću, da ne biste (i sami) postali leševima te da vas ne pojedu** (**2.Sol 2:3; STIH 21**).

+

61. Isus reče, **Dvojica će otpočiniti na (jednoj) klupi, jedan će umrijeti, jedan će živjeti** (... jedan će zaspati, drugi će ustati...; **Luk 17:34**). Salome (*Majka Jakovljeva i Ivanova, Mar 15:40, Mat 27:56, ista ona koja je (kasnije) od Isusa tražila posebna mjesta za svoja dva sina u Kraljevstvu*) mu je rekla: 'Koji si ti (od te dvojice)? Dok jedan (tek) sjeda na (taj) kauč, drugi se već najeo s (te) trpeze'. (*Salome je pomislila da je Isus kao oni koji govore u zagonetkama te da je odgonetnula Njegov izražaj. Međutim, Isus ju je začas razuvjerio riječima.*) Isus joj uzvрати ovako: **Ja sam Onaj Koji Jest (Izl 3:14); od Onoga Koji Je Isti** ("Ja se ne mijenjam", **Mal 3:6**). **To mi je dano od mog Oca.** (Na to će Salome:) **Tvoja sam učenica!** (*Salome je shvatila da je Isus Immanuel, što znači "Bog je s nama", o kojemu je Izaija prorokovao da će doći i hodati među ljudima, Mesija (Spasitelj), Hristos (Poslan od Boga), Iza 7:14.*) **Upravo zato i kažem: Jer je uvijek isti, bit će pun svjetla** (**Ivan 1:3-4**). **Međutim, kad bi se podvojio, bio bi samo tama** (Pun tame; **Luk 11:36; STIH 24**). +

62. Isus reče, **Onima koji su od otajstva ja govorim svoje tajne** (**2.Sol 2:13; Izabrani sukladno predznanju Boga Oca, 1.Pet 1:2, Mat 13:11, Mar 6:11, Luk 8:10; STIH 3, 5...**). **Neka tvoja ljevica ne sazna što će učiniti tvoja desnica** (**Mat 6:3**).

63. Isus reče, **Bješe (jednom) neki bogataš koji je imao puno novca.** **Rekao je, 'Upotrijebit ću svoje bogatstvo za sjetvu, žetvu, sadnju, i napunit ću svoju (Vlastitu) riznicu plodovima tako da neću ni u čemu oskudijevati** (Neću imati potrebe ni za čim)'. Tako je promišljao u svom

umu (Takve bjehu njegove namjere; [Mat 19:21](#), [Otkr 3:17](#)). A, te iste je noći umro ([Luk 12:16-34](#)). Tko ima uši, neka čuje (Usp.: STIH 60).

64. Isus reče, Čovjek je priređivao gozbu ([Otk 19:9](#)). Kad je pripremio (sve za) večeru, poslao je svoga slugu (*Proroke Božje*) da pozove goste (*Uzvanike, starozavjetni Božji narod*). Sluga je došao do prvoga i rekao mu, 'Moj te gospodar poziva.' Ovaj je uzvratio, 'Dolaze mi neki trgovci večeras te moram otići i predati (im) narudžbu. Molim da me se ispriča s te večere'. Otišao je sluga drugome i rekao, 'Moj te gospodar pozva'. Ovaj mu je odvratio, 'Upravo sam kupio kuću i trebam u roku (jednog) dana platiti polog. Neću imati vremena (doći na večeru)'. Otišao je sluga slijedećemu i rekao mu, 'Moj te gospodar poziva'. Ovaj mu je odgovorio, 'Moj prijatelj ima svatove i moram organizirati pir. Neću moći doći i moram odbiti poziv'. Otišao je zadnjemu i rekao mu, 'Moj te gospodar poziva'. Ovaj mu je uzvratio, 'Upravo sam kupio farmu i baš sam krenuo platiti porez. Neću moći doći i moram odbiti poziv'. Sluga se vratio i izvjestio svog gospodara, 'Oni koje si pozvao na večeru su odbili poziv'. Gospodar mu je odvratio, 'izađi van na ulice i dovedi sve koje pronađeš (tamo), (*Pozovi sve odreda*, [Mat 22:14](#), Mnogi su zvani, malo ih je koji se odazovu (*odabrani - jer su prepoznali poziv*)) pa neka se oni pogoste'. Kupci i nakupci (trgovci) ([Otk 13:17](#)) ne mogu ući u mjesta (koja su) mojega Oca ([Mat 22:3](#), [Luk 14:16](#)).

65. Rekao je, Bješe neki dobar čovjek koji je posjedovao vinograd. Dao ga je u zakup vinogradarima da ga rade kako bi mogao od njih prikupiti plodove. Poslao je svog slugu da pokupi urod. Oni su slugu uhvatili i pretukli, umalo ga ne ubivši. Sluga se vratio svom gospodaru i ispričao mu što se zbilo. Gospodar si reče, 'možda ga nisu prepoznali', pa posla drugoga slugu. Vinogradari premlatiše i ovoga ([Iza 3:14](#)). Tada je vlasnik poslao svojega sina rekavši, 'možda će pokazati više poštovanja prema mome sinu'. Ali vinogradari su doznali da je (ovaj) nasljednik cijelog vinograda te su ga šćepali i ubili ([Mat 21:33](#), [Mar 12:1](#), [Luk 20:9-16](#)). Tko ima uši, neka počuje! (*Isus je gornju prisodobu ispričao u Hramu, farizejima i svećenstvu i svima prisutnima i nastavak je: Luk 20:15-16: Što će im onda taj vlasnik vinograda učiniti? Doći će i satrt će ih, a vinograd će predati drugima. Ima i dalje!* Kad su to čuli,

oni mu uzvratije: Sačuvaj Bože! A Isus im je rekao: A šta vi mislite da znači ovo što je zapisano: vidi STIH 66.) +

66. Isus reče, **Pokažite mi kamen** (STIH 65: Sin, baštinik vinograda; **Ivan 1:17**) **koji su zidari** (STIH 65: vinogradari; establišment, **Luk 11:52**) **odbacili. Taj (kamen) je kamen temeljac** (**Psa 118:22, Iza 28:16; Mat 21:42-44**: Stoga... će vam (STIH 65: vinogradarima) Kraljevstvo Božje biti oduzeto i predano narodu koji će donositi njegove plodove; **Mar 12:10-11; Luk 20:17-18**: ... Tko god preko tog kamena padne, slomit će se, a na koga taj isti (kamen) padne, u prah će ga satrti). +

67. Isus reče, **Tko zna sve, a nedostaje mu (tek ta jedna) stvar, sam je manjkav** (vidi STIH 61) **u svemu** (vidi STIH 66: *ova izreka je povezana uz prethodnu i odnosi se na kamen temeljac. Isus Krist (Ivan 1) je sam taj kamen temeljac kojeg su graditelji odbacili, Ivan 1:17. Bilo koje zdanje koje nije utemeljeno na "kmenu temeljcu" - pada i promašaj je, Mat 6:22-23, 12:7, Luk 11:34-36*). +

68. Isus reče, **Vi ste blagoslovljeni kada vas budu mrzili i progonili** (**Psa 73:2-9, Mat 5:11, Luk 6:22**). **I tamo gdje vas prognaše, tamo (daleko), za se mjesto pronaći neće** (*Prognavši Istinu od sebe, djelatnici laži ljubitelje te Istine progone daleko od sebe, daleko od laži, i ovi nalaze utočište još dublje u Istini, u Kraljevstvu Nebeskom, kojemu progonitelji (niti) ne pripadaju*). +

69. Isus reče, **Blagoslovljeni su oni koje progone (daleko) od (iz) svojih srca. Oni (Ti tako prognani) su (U svojim srcima) odistinski upoznali Oca** (Milost Njegovu; **Mat 5:10**). **Blagoslovljeni su gladni, jer trbuh željnoga će se nasititi** (Glad utažiti; **Mat 5:6, Luk 6:21; STIH 7**). +

70. Isus reče, **Kada On u vama zarudi** (**2. Pet 1:19**, ...kada dan osvane i zornica se podigne u vašim srcima), **On koji je u vama će vas spasiti** (**Ivan 17:15; 2.Sol 3:3**; vidi STIH 25). **Ako On nije u vama, samim tim što ga nema - to će vas ubiti** (vidi STIH 45). +

71. Isus reče, **Razorit ću tu kuću** (*Hram*) i nitko ju nikad neće moći ponovno izgraditi (Luk 6:48-49, 1.Kor 3:10-15).
72. [Neki čovjek] mu reče, Kaži mojoj braći da moju očevinu podijele sa mnom. On mu uzvрати, **O, čovječe, tko je mene učinio (raz)djeliteljem** (Luk 12:13-14)? I okrenuvši se svojim učenicima, reče: **Stvarno, zar sam ja djelitelj** (*Sudac*)?
73. Isus kaza, **Žetva je obilna, ali premalo je radnika. Molite, stoga, Gospoda da pošalje radnike žeteoce** (Mat 9:37, Luk 10:2). +
74. Kaza: **Gospode, mnogi obilaze oko studenca, ali nitko s posudom** (za vađenje vode, kabličem: figurativno: Nitko da se prihvati posla i izvuče vode - nitko vode ne zaima; *U stara su se vremena drvene posude, zdjele najrazličitijih oblika i veličina koristile za različite vrste materijala ili poslova, za vino, vodu, žitarice, mijesenje kruha itd. Nazivi tih posuda su vrlo lokalni i specifični za pojedina područja, pa zadržavamo svima razumljiv skupni naziv: posuda, ovdje kao i u stihu 96; STIH 28*). +
75. Isus reče, **Mnogi stoje pred vratima** (Ivan 3:29, 10:9), ali u bračne će odaje **svadbenici** (*Mladenci*) **ući sami** (*Samo mladenci, mladenci će ući samotni*; [1.] *Prastari drevni običaj pri ženidbama*; [2.] *Isus kao mladoženja, Njegova ekklezija kao Njegova nevjesta s Njim ulazi u Kraljevstvo*; [3.] Kol 4:3-4; usp.: Mat 22:14).
76. Isus reče, **Očevo Kraljevstvo je poput trgovca koji posjedovaše trgovinu** (*Bezvrijedne tradicije, tlapnje i nauke*) i (k tome) **pronašao biser** (STIH 2). **Trgovac je taj bio pametan** (usp.: STIH 8). **Trgovinu je prodao, a biser** (*Riječ Božja*) **kupio za sebe samoga** (Mat 13:45-46; usp.: Mat 19:21, Mar 10:21, Luk 18:22). Tako i vi **tražite Njegovo** (Očevo) **blago skriveno, trajno i koje ne propada, kojega moljci ne mogu dosegnuti da ga pojedu niti crv da ga nagrizi** (Mat 6:19, Luk 12:33)!
77. Isus reče, **Ja sam svjetlost** (Ivan 8:12, 9:5) **koja je nad svim svjetlima. Ja sam sve** (u svemu; Efe 1:18-23; 1.Kor 15:28). **Od mene je sve**

proizašlo i meni sve dolazi (Ivan 1:1-13). Rascjepi komad drveta, ja sam tamo. Podigni kamen i mene ćeš tamo pronaći (STIH 30b). +

78. Isus reče, **Zašto izađoste van u pustoš? Da vidite trsku vjetrom povijanu? Ili pak pogledavate čovjeka koji se odjenuo u fine (meke) halje (kao u) vaših kraljeva i velikana (Mat 11:7-8, Luk 7:24-27). Da, na njima su lijepe halje, ali razaznati istinu oni nisu u stanju (Mat 23:31, Luk 11:47).**

79. Jedna žena iz mnoštva mu reče, **Blažena je utroba koja te nosila i njedra koja su te dojila (Luk 11:27).** On joj uzvrat, **Blaženi su oni koji su čuli Očevu Riječ i zaista ju poslušali (Čine kako Riječ govori).** Jer doći će dani kada ćete reći, **'Blago utrobi koja nije začela i grudima koje nisu dojile'** (Luk 23:29; usp.: STIH 22, 114; *Isus ovdje aludira na to kako se ljudski nazori, mnijenja i nauci - i kulture (ženina izjava vodi porijeklo iz tadašnjeg društvenog (misterijskog) okruženja) mijenjaju kako vjetar puhne - već ovisno o trenutku šta im kako paše - tako prihvaćaju samo da bi sutra tvrdili upravo suprotno. Prazne riječi i "mrtva nebesa" (vidi Efe 6:12. I s tim u vezi: STIH 80).* +

80. Isus reče, **Tko je upoznao (taj) svijet, otkrio je (da je svijet mrtvo) tijelo. Ali onaj koji je (to) tijelo (leš) pronašao (Mat 23:27-32), taj nije od svijeta** (Taj je svijet nadvladao, nadišao (*vidi Pisma eklezijama u Otk 2-3*)). (STIH 56) +

81. Isus reče, **Svatko koji se obogatio biva (poput) kralja i zadobivši (tu (kraljevsku svjetovnu)) moć (vidi STIH 78-80), neka je se odrekne (Mat 16:24, 19:21, Mar 8:34, 10:21, Luk 18:22; STIH 2, 8, 63, 76, 78).**

82. Isus reče, **Tko je blizu mene (Riječ, Isus Krist, Sin Božji), blizu je plamena (Svjetlosti; STIH 5, 10). Tko je daleko od mene, daleko je od Kraljevstva (Mat 12:30, Ivan 3:19, 12:46; Mat 10:12-14).** +

83. Isus reče, **Obličja su vidljiva čovjeku, ali svjetlost (koja je) u njima ostaje (mu) skrivena (Mat 13:13-17, Luk 11:52; STIH 78c, 39, 66).**

Svjetlost Očeva će se otkriti, ali Njegovo će obličje (lik) ostati zakriveno Njegovom Svjetlošću. (Mat 17:1-3, Mar 9:2-3; Luk 9:28-31) +

84. Isus reče, **Kada uvidite po čijem ste liku** (kome nalikujete, Pos 1:27), **vi se obradujete. Koliko li ćete (tek radosti) morati podnijeti, kada budete vidjeli svoja (vlastita) obličja (lik) koja su nastala prije vas (samih) (Efe 1:4-6), i koja nit umiru nit su vidljiva (u pojavnosti) (Obličja nalik Kristovom i koja nisu vidljiva svijetu, 2.Kor 4:18, Heb 11:1,3; STIH 3, 83...))!** +

85. Isus reče, (Prvi) **Adam je postao iz velike moći i velikog bogatstva (Vidi STIH 29), ali nije postao (kao jedan) od vas. Jer da je bio dostojan, ne bi okusio smrt.** (Rim 5:14; 1.Kor 15:21-22, 44-49; STIH 87)

86. Isus reče, **Lisice imaju svoje jazbine i ptice imaju svoja gnijezda, a Sin Čovječji nema gdje položiti svoju glavu i otpočiniti** (Mat 8:20, Luk 9:58).

87. Isus reče, **Jadno je tijelo koje se uzda u tijelo i (jadna je) duša koja se uzda u to dvoje** (U dušu (samu) i tijelo; *rezone ljudi od svijeta i tradicije starih čija su srca (i poduke) daleko od Boga i Njegovog Krista, Mat 15:8, Mar 7:6; usp.: Efe 6:12; STIH 85, 112). +*

88. Isus reče, **Anđeli vam dolaze i proroci dajući vam (ono) što vam pripada** (Mat 23:34-35, Luk 11:49; Mar 1:2). **Tako i vi, dajete njima od onoga što vi imate** (Mat 23:30-35; Luk 11:47-54), **i pri tome si govorite, 'Kada li će (samo) doći da prime što imamo za njih (spremljeno) (Drugim riječima, Isus se (ovdje) obraća onima koji kao iz busije dočekuju ("Jao vama..." ... pisari i Farizeji, licemjeri! jer obilazite i zemlju i more da si napravite jednog preobraćenika, i kad se obrati, učinite ga duplo gorim okotom pakla nego što ste sami, Mat 23:15... itd) one koji im dolaze bilo dati poduku (anđeli, proroci itd), Mat 23:13, Luk 11:52; bilo sve one koji dolaze po poduku kod njih samih (preobraćenike na judaizam), Mat 23:23-24, Mat 15:12-14; STIH 39-40, 65b-67...))'?** +

89. Isus reče, **Zašto perete vanjštinu čaše (Mat 23:25, Luk 11:39)? Ne shvaćate li da tko je napravio nutarnje, taj je napravio i izvanjsko?** (*Ono što mu je bilo na srcu, to je izašlo van u ponašanju i na djelu. Besmisleno je čistiti vanjsko, a zanemarivati unutarne jer je izvanjsko proisteklo iz prethodnog unutarnjeg sadržaja.*)

90. Isus reče, **Dodite k meni jer moj je jaram lakoća i blagost je moja uprava, i pronaći ćete za se odmora (Mat 11:28; STIH 2).**

91. Rekoše mu (*Farizeji*), **Reci nam tko si, pa da ti možemo vjerovati (Ivan 9:36).** On im kaza, **Vi iščitavate lice neba i zemlje (Zarad predviđanja trenutaka za započinjanje ili odvijanje nekih aktivnosti ili zbivanja), ali niste prepoznali onoga koji je pred vama i tu prigodu (Kairos) iščitati ne znate (Luk 12:54).**

92. Isus reče, **Traži i naći ćeš (Mat 7:7, Luk 11:9; STIH 2a). O onome, pak, što ste me tada pitali, nisam vam tamo pričao ("Imam vam još puno toga za reći, ali vi još niste u stanju primiti (pojmiti, shvatiti)"; Ivan 16:12). Sada mi je želja o tome govoriti, a (da) vi to (i) ne tražite (Pitanje Isus nije zaboravio, ali tada nije bilo pogodno odgovoriti, sada jest. Sada, u gornjoj sobi, nakon uskrsnuća i sam sa svojim prijateljima i učenicima, Isus je željan odgovoriti na (sve) upite).** +

93. **Ono što je sveto nemojte davati psima da (ne) bi (to) odbacili na smetlište (usp.: STIH 39, 102; Luk 11:52); ne bacajte bisere svinjama da ih ne bi [izgazile (do u paramparčad) - uništile] (Mat 7:6, vidi STIH 88).** +

94. Isus reče, **Onaj koji traži će pronaći, [i onome koji je pozvan unutra] (Usp.: "onome koji kuca" (na kapije Božje Riječi), Ivan 10:9) otvorit će (mu) [kapije] (Kraljevstva) (Mat 7:7, Luk 11:9; STIH 2).**

95. Isus reče, **Ako imate novca ne dajite ga (na kredit) uzimajući kamate (Luk 6:34, 14:12); radije ga dajte onome (Usp.: STIH 109) od koga ga nećete uzeti natrag.** +

96. Isus reče, **Kraljevstvo je Očevo kao ova žena: uzela je ona malo kvasca i (sakrila) ga u zdjelu tijesta te od njega načinila velike hljebove (Mat 13:33, Luk 13:20). Tko ima uši, neka počuje! +**

97. Isus reče, **Kraljevstvo je Očevo nalik ženi koja je nosila vrč pun zobi. Dok je hodala dugim putem, bivajući još daleko od kuće, ručka vrča puče i zob se rasu za njom po putu. Ona to nije primijetila, nije uočila problem. Kad je stigla kući i spustila vrč, otkrila je da je prazan (Usp.: Usporedba Kraljevstva i deset djevica: Mat 25:1-13; STIH 21. *Ako ne pazite i ne stražite, promaći će vam Kraljevstvo, čak i ako mislite da ga imate: Mat 24:42, 25:13, 26:41, Mar 13:33, 35, 14:38, Luk 21:36).***

98. Isus reče, **Kraljevstvo Očevo je usporedivo s čovjekom koji je htio ubiti moćnika. Izvuče mač (Riječ, vidi Otk 2:16, Efe 6:17, Heb 4:12) u vlastitoj kući (1.Pet 4:17) i zarije ga u zid kako bi doznao ima li u njegovoj ruci dovoljno snage. Potom ubije moćnika.**

99. Učenici mu rekoše, **Tvoja braća i majka ti stoje vani. On im uzvrat, Ovi ovdje (unutra) koji čine volju mogega Oca (Ivan 6:29) su moja braća i moja majka (Mat 12:46, Mar 3:31). Oni će ući (Kroz kapije, kroz vrata, Riječ Božju) u Kraljevstvo mog Oca.**

100. Pokazaše Isusu novčić i rekoše mu: **Carevi ljudi od nas zahtijevaju poreze. On mi reče, Dajte caru što je carevo, dajte Bogu što je Božje, a moje dajte meni (Deu 10:21, Suci 5:3, 1.Ljet 16:35, 29:13, Neh 12:46, Psa 30:12, 40:3, Psa 42,43... Mar 12:13-17, Luk 1:32, 17:18, 20:19-26, Ivan 9:24...).**

101. **Tko god ne mrzi svo[g oca] i svoju majku poput mene, ne može biti moj [učenik] (Mat 10:37, Luk 14:26, STIH 55). I tko god [ne v]oli [svog Oca] i svoju Majku poput mene, ne može mi postati u[čenikom]. Jer moja je majka r[odila moje tije]lo; moja mi je istinska, pak, [Majka] život dala (Usp.: STIH 99).**

102. Isus reče, **Jao farizejima** (*hipokritima*; STIH 39; Luk 11:52, itd...) **jer su poput psa** (STIH 93) **koji spava u volovskom toru i koji niti se (tamo) hrani niti dopušta volovima da se hrane** (Usp.: Ivan 8:44).

103. Isus reče, **B[la]go čovjeku koji zna u koji dio kradljivci ulaze** (kradomice), **pa može podići i okupiti svoje** (kraljevstvo) **te se okuraziti i od početka pripremiti prije nego što stignu** (Mat 24:43, Luk 12:39; STIH 23).

104. Rekoše [Isusu], **Dodji, pomolimo se danas i postimo!** Isus reče, **Koji sam grijeh počinio ili u čemu su me porazili** (*pa da moliti treba*)? **Onda tek, kada mladoženja napusti bračnu odaju, onda neka poste i mole** (se).

105. Isus reče, **Onoga koji će upoznati Oca i Majku, prozvat će** (ga) **sinom bludnice** (Mat 12:24-28, Ivan 15:18).

106. Isus reče, **Kada od dvoje učinite jedno** (STIH 22; Deu 30:15, Psa 34:14, 37:27, Iza 7:15-16, Amos 5:14-15: Izaberite dobro, odbacite zlo), **postat ćete Sinovi Čovječji. I ako biste rekli, 'Goro, pomakni se!'**, **ona će se maknuti** (Mat 17:20, Mar 11:23, STIH 48).

107. Isus reče, **Kraljevstvo je poput pastira koji imaše stotinu ovaca. Jedna je od njih, ona najveća** (Usp.: STIH 8), **odlutala. Ostavi** (pastir) **onih devedeset i devet ovaca i traži onu jednu sve dok ju ne pronađe** (Mat 18:12, Luk 15:3; usp.: STIH 2a). **Uznemiren, reče toj ovci: 'Ti si mi draža od onih devedeset i devet!'**.

108. Isus reče, **Tko god pije** (*Riječ*) **s mojih usta** (Ivan 7:37-28), **postat će kao ja što sam, a ja ću postati kao što je on** (Ivan 17:14-26, 1.Ivan 3:2; STIH 22, 106) **i (što je) skriveno** (STIH 1, 3, 5, 6, 21, 76), **njemu će se otkriti.**

109. Isus je rekao, **Kraljevstvo je poput čovjeka koji nije (niti) znao da je u njegovom polju sakriveno blago** (Ivan 1:10; Mat 13:44). **Po svojoj smrti, polje je ostavio svome sinu. Sin također nije znao; primivši polje,**

prodao ga je. Onaj koji je polje kupio, zaorao je brazdu i pronašao blago. Počeo je davati novac uz kamatu (Usp.: STIH 95) kome god mu se svidjelo (Vidi Mat 23:16). +

110. Isus je rekao, **Tko god pronađe svijet i obogati se** (*Pronađe blago*; STIH 76, 109), **neka se svijeta** (*načina OD svijeta*) **odrekne** (STIH 42). +

111. Isus reče: **Razmotat će se (i) nebo** (STIH 11) **i zemlja pred vama** (Usp.: STIH 5; *Iza 34:4, Otk 6:14, 1.Enoh 45:4*). **I onaj koji živi od Onoga Koji Živi** (*Djeca Boga Živoga*, STIH 3, 15, 50; 108), **neće vidjeti smrt** (*Mat 16:28, Luk 9:27, Ivan 21:23, Heb 11:5; STIH 1*). Jer Isus o tome govori ovako: **Tko god to (i) sam otkrije, svijet nema udjela u njemu.** (*Ivan 14:30; STIH 56, 88*). +

112. Isus reče: **Jao tijelu** (*Od krvi i mesa*) **koje se oslanja na dušu** (*Efe 6:12*); **jao duši koja se oslanja na tijelo** (STIH 87).

113. Njegovi učenici ga upitaše: Kada će doći Kraljevstvo? Isus odgovori: **Ne dolazi na izvanjski način** (Nije nešto čega se dolazak čeka vani). **Neće se govoriti: 'Gle, tamo (je)!' niti 'Gle, onamo (je)!'** (*Mat 24:23, Mar 13:21; STIH 3, ni s neba nit iz podzemlja ili mora*). **Očevo se Kraljevstvo proteže zemljom, a ljudi ga ne vide** (*Luk 17:21*).

114. Šimun Petar im reče: Neka nas Miriam (Vidi STIH 21) napusti, jer žene nemaju udjela u Životu (*Duha; Petar nije sam izmislio takav nazor. Bješe to prastari nazor svih misterijskih religija koje su vladale svijetom, jednako kao i "oralnih tradicija" farizejskog judaizma. Isti taj "judaizam" je par stoljeća ranije zbacio zadokitsko svećenstvo Judeje koje se pokušavalo ustanoviti nakon Izlaska iz Babilona. Babilonske saducejske i farizejske (sinkretističko-prozelitske) struje (vidi Psa 83) su organizile veliku Pobunu - tzv. Makabejski ustanak - kojim su izbacile zadokite na margine društva (mnogi su pri tome izgubili svoje živote), i potpuno preuzele religijsku i sekularnu vlast Judeje. Upozorenja Proroka na ovu temu prepun je Stari Zavjet, a Psalm 83 osobito, skupa sa zadokitskim tzv. Bojnim svitkom pronađenim u Spisima s Mrtvog mora. Prirodu tih uzurpatora, kao i njihova djela i nauke (kojih je i*

Petrova gornja izjava, putem običajnog obrazovanja stanovništva, tek jedan detalj), Isus je potpuno raskrinkao (Kol 2:13-22, Efe 2:15...) i svojim uskrснуćem posvema nadvladao (Ivan 12:32). Isus kaza: Gledajte, ja (sam) ću ju voditi, ne da bih od nje napravio muškarca (Vidi STIH 22, 108a), već da i ona može postati živi (Životvorni) duh. A što se tiče vas muškaraca, bilo koja žena je ta koja čini (rađa) muškarca (I prozva Adam ženu Havah (Eva), majkom svih živih, Pos 3:20). Ući će ona u Kraljevstvo Nebesko!

*Čovjek neće živjeti samo od kruha, već od svake riječi
što izvire s Božjih usta. ([Mat 4:4](#); [Luk 4:4](#); [Pon 8:3](#))*

*Jer moje je tijelo istinska hrana, a krv moja istinsko
piće. ([Ivan 6:55](#))*

*Njemu koji je sposoban održati vas da ne padate
i predstaviti vas savršenima pred prisustvom
Njegove Slave s neizmjernom radošću,
Jedinom mudrom Vječnoživom Ocu
Koji nam daruje Iscjeljenje i Oslobođenje,
Kojega niti jedan čovjek nije vidio niti može vidjeti...
Njemu skidam kapu i odajem svo poštovanje i veličanstvenost,
Njemu Koji Jedini ima besmrtnost
boraveći u Svjetlosti kojoj niti jedan čovjek ne može prići, a
za koju vas On sam priprema
i u koju vas On Sam Svojom Rječju (do)vodi.
EDeA*

Ovo su {KT: tajnovite} izreke koje je Isus, koji Je Živ, izgovorio, a koje je Judas Didymos (Blizanac), koji se zvaše Tomas, zapisao.

1. I On je rekao, Tko god korača u razumijevanju ovih riječi, neće nikada okusiti smrt.
2. Isus reče, Onaj koji traži, ne bi trebao odustati, već ustrajati u traganju dok god ne pronade. I kada nađe, {KT: uznemirit će se. I kada krenu nevolje,} ostat će zapanjen (- to što je otkrio zapanjit će ga): čudesno će vladati {KT: nad svime}. {GF: I u tom vladanju, on će biti spokojan.}
3. Isus reče, Ako bi oni koji vas mame (i) (pred)vode (postavljajući se pred vas) rekli, 'gle, Kraljevstvo je gore na nebu', ptice nebeske će prije vas tamo stići. Ako bi vam rekli, 'ispod zemlje je (ili u moru)', ribe morske će vas prestići. Kraljevstvo Božje je, zapravo, unutar vas ((Ono) vašeg unutaršnjeg), i ono je ((Ono) vašeg okruženja,) izvan (vas). Oni među vama koji budu znali (i sami), otkrit će (i pronaći) da je ono (Kraljevstvo) uistinu takvo. Kada otkrijete tko vi jeste, saznat ćete i razaznati da ste sinovi živoga Oca. Ali ako vi sami ne znate tko ste, boravite u sirotištu i sami ste ta siročad.
4. Isus reče, Neka se starac koji je proživio puno dana ne ustručava upitati malo dijete samo sedam dana staro o mjestu života i oživjet će (i sam). Jer mnogi koji su prvi, bit će zadnji, a zadnji prvi. Zaista je svejedno.
5. Isus reče, (Upo)znajte (onoga) koji vam je pred licem i ono što je od vas zatajeno bit će vam otkriveno. Jer ništa nema što je skriveno, a da neće biti otkriveno, niti je išta prikriveno, a da neće biti pokazano.
6. Učenici njegovi ga upitaše rekavši mu, kako hoćeš da postimo? Kako da (se) molimo? Kako da dijelimo sirotinji? Kakve prehrane da se držimo? Isus reče, Nemojte pričati laži i ne činite mrske stvari, jer sve je bjelodano nebeskome vidu; pred istinom sve je razotkriveno. Jer nema što je skriveno, a da neće postati očigledno, i ništa što je zataškano, a da neće biti razotkriveno.
7. Isus reče, Blagoslovljen je lav koji će čovjeka nahraniti (Nasititi). I taj lav posta čovjekom i bi proklet (kao) čovjek. Onaj koga će (taj) lav nahraniti, (i sam) će postati lavom.
8. I reče ovo: Taj čovjek je nalik mudrome ribaru koji zabaci svoju mrežu u more i izvadivši ju iz mora nađe da je puna sitne ribe. Među sitnom ribom mudri je ribar pronašao jednu prekrasnu veliku ribu. Sve male ribice je bacio natrag u more i bez imalo muke izabrao najbolju, veliku ribu. Tko ima uši da čuje, neka posluša.
9. Isus reče, Gle, izašao je sijač da sije, razbacao je pregršt (sjemenja). Nekolicina je popadala na stazu - ptice su došle i pokljucale ih; nekolicina je pala na stijenu - i ne našavši tla nije se ukorijenila i nikakvo klasje nije niklo uvis (prema nebu). Nekolicina je pala među korov koji je zagušio sjeme - i crvi ga pojedose. Ostatak (sjemenja) je pao na dobro (Plodno) tlo i (njegov) se dobar urod vinuo u nebesa: urodio je 60 po mjeri i 120 po mjeri.
10. Isus reče, Zapalio sam plamen u svijetu, i gle, održavam ga i pazim na njega, da ne zgasne.
11. Isus reče, Ovo nebo će minuti i ono iznad njega će minuti (Proći, preminuti), a što je mrtvo, ne živi. Ono što je živo, (pak,) umrijeti neće. U danima dok ste se hranili onim što je mrtvo, činili ste ga dijelom živoga. Kada dođete boraviti u svjetlosti, što ćete učiniti? U jednom (istom) danu bijaste jedno, pa postaste drugo. A postavši drugo, što ćete učiniti?

12. Učenici rekoše Isusu, Znamo da ćeš otići od nas. Tko će nam biti vođa? Isus im reče, Gdjegod da ste, idite Jakovu Pravednom, zarad kojega nastaje i nebo i zemlja.

13. Isus reče svojim učenicima, Usporedite me s nekim i recite mi komu sam nalik. Šimun Petar mu reče, Ti si kao anđeo pravedni. Matej mu reče, Ti si nalik mudrome filozofu. Toma mu kaže, Gospode, moja usta nisu sposobna izgovoriti kome si ti nalik. Isus uzvrat, Nisam ti ja Gospod. Pio si i opila te moja mjerica žubora s izvora. I uhvativši ga (Tomu), povuče ga ustranu i reče mu tri stvari. Kada se Toma poslije vratio svojim sudrugovima, upitaše ga, što ti je Isus rekao? Toma im reče, Ako vam kažem jednu od stvari koje mi je rekao, dohvatit ćete se kamenova i baciti ih na mene; vatra će buknuti iz kamenja i sagorjeti vas.

14. Isus im je rekao, Ako postite, dat ćete povoda da griješe zbog vas; a ako molite, mjerkat će vas (i prosuđivati); ako dajete milostinju, nanosit ćete štetu svojim duhovima. Zato, bilo gdje da idete i kroz regije kroz koje prolazite, ako vas prime, jedite što postavite pred vas, i iscjeljujte bolesne među njima. Jer ono što vam ulazi u usta okaljati vas neće, već ono što iz vaših usta izlazi - ono je to što kalja.

15. Isus reče, Kada biste vidjeli onoga koji ih (ljude) nije začeo iz žene, pali (prostrli biste se pred Njim) na svoja lica i štovali ga, (jer) taj vam je Otac.

16. Isus reče, Ljudi, možda, misle da je mir ono što sam došao dati svijetu. Ne znaju da je razdor ono što sam došao (z)baciti na zemlju: vatru, mač i rat. Jer u kući će biti petoro: tri će biti protiv dvoje, i dva protiv troje, ustat će otac protiv sina, a sin protiv oca. I svak će biti sam (Samotan, izdvojen).

17. Isus reče, Dat ću vam (ono) što oko nije vidjelo i što uho nije čulo i što niti jedna ruka takla nije i što se u ljudskom umu nikad pojavilo nije.

18. Učenici rekoše Isusu, reci nam kakav će nam biti kraj. Isus im kaza, Zar ste otkrili početak, pa sad tražite kraj? Jer tamo gdje je početak, tamo će biti (i) kraj. Blagoslovljen je onaj koji će zauzeti svoje mjesto na početku; on će znati kraj i neće iskusiti smrt.

19. Isus reče, Blagoslovljen je onaj koji je postojao prije nego što je zapostao (se rodio, pojavio). Ako postanete moji učenici i poslušate moje riječi, ovo kamenje će biti u vašoj službi. Jer pet je stabala za vas u raju, koja ostaju nepromijenjena (i) ljeti i zimi i čije lišće ne opada. Tko god ih upozna, neće iskusiti smrt.

20. Učenici rekoše Isusu, Pričaj nam o tome kakvo je Kraljevstvo. On im reče, Ono je poput sjemena gorušice, najmanje među svim sjemenjem. Ali kada padne na plodno tlo, proizvodi veliku biljku i postaje utočište za ptice nebeske.

21. Miriam reče Isusu, čemu su tvoji učenici nalik? On reče, Oni su poput djece koja su se nastanila u polju koje nije njihovo. Kada vlasnici polja dođu, reći će, 'uzmimo natrag svoje polje'. Razgolit će se pred njima kako bi im (vlasnicima polja) ga (učenici pre)pustili natrag i vratili im ga. Stoga vam kažem, ako vlasnik kuće zna da lopov dolazi, bit će na oprezu i držat će stražu puno prije nego što lopov (zaista i) stigne i neće ga pustiti u kuću koja njemu pripada niti (će ovaj) moći odnijeti njegova dobra. Vi stoga, držite stražu, čuvajte se svijeta. Opašite se stoga Svemoćnim da pljačkaši ne bi pronašli način da vam dođu, jer pomoć koju iščekujete (zasigurno) će ih smesti. Neka među vama bude onaj koji razumije. Kada urod sazri, začas on dolazi sa srpom u ruci i požanje ga. Tko god ima uši da čuje, neka posluša.

22. Vidio je Isus kako doje novorođenčad. Svojim je učenicima prozborio, Ova dječica koju doje su poput onih koji ulaze u Kraljevstvo. Rekoše mu, zar ćemo mi onda kao mala djeca ući u Kraljevstvo? Isus im reče, kada biste jedni (Vi) činili kao i (ti) drugi (Djeca), te ako biste unutra činili kao da je vani i vani kao unutra, i nalikovali donje - gornjemu, i tako ćete postati, bilo muško bilo žensko, jedno jedino, pa da ako je muško, kao da nije, i ako je žensko, kao da nije; te kada biste oči postavili na mjesto za oko, i ruku tamo gdje ide ruka, i nogu tamo gdje je nozi mjesto, i nalikovnost tamo gdje ista pripada; tada ćete ući [u Kraljevstvo].

23. Isus reče, Izabrat ću vas, jedno od tisuću i dvoje među deset tisuća, i oni (Koje izabere, izdvoji) će stajati svi kao jedan (jednako).

24. Njegovi učenici mu rekoše, pokaži nam mjesto na kojemu prebivaš, jer je ono koje (mi) trebamo tražiti. On im reče, Tko god ima uši, neka počuje. Svjetlost je u čovjeku (od) svjetlosti, on rasvjetljava cijeli svijet. Ako (on) ne svijetli, tama je.

25. Isus reče, Ljubi svojega brata kao svoju vlastitu dušu (život), čuvaj ga kao zjenicu oka svojega.

26. Isus reče, Vi vidite trun u oku brata svojega, ali ne vidite brvno u vlastitome. Kada izbacite brvno iz vlastitog oka, tek onda ćete vidjeti jasno izvaditi trun iz oka brata svojega.

27. Isus reče, Ukoliko ne postite od svijeta, nikako nećete pronaći Kraljevstvo Božje; i ukoliko Sabatu ne pristupite kao Sabatu, nećete vidjeti Oca.

28. Isus reče, Zauzeo sam svoje mjesto usred svijeta, i pokazao (pojavio) im se u (tijelu od krvi i) mesa. Sve ih nađoh opijenima, ne nađoh nikoga žednog. I moja se duša ražalostila nad sinovima ljudskim jer su slijepih srca i ne vide: prazni dođoše u svijet, i prazni će ga začas napustiti. Ali sad, na časak su opijeni. Kada se otriježne od svog vina, onda će se predomisliti.

29. Isus reče, Ako je tijelo (ovih) mišića (od krvi i mesa) nastalo zarad duha - čudesno je (ono). Ako je, pak, duh zapostao - radi tijela, čudo je on nad čudima. Tek, zapanjujuće mi je što je svo to veličanstveno bogatstvo sagradilo sebi dom usred ove sirotinje.

30. Isus reče, Gdje su troje ili dvoje, oni nisu bez Boga, i gdje je jedan sam, (kažem), ja sam s njim. {GF: Podignite kamen, i tamo ćete me pronaći; rascijepite drvo, ja sam i tamo}.

31. Isus reče, Ni jednog proroka ne prihvaćaju u njegovu rodnome gradu; ni jedan liječnik ne liječi one koji ga poznaju.

32. Isus reče, Grad izgrađen na visokoj planini i utvrđen (zidinama), ne može pasti; (ali) ne može ni biti sakriven.

33. Isus reče, Što vam je šapnuto u vaše uho, u uši drugih razglasite s krovova kuća; jer nitko ne upali svjetiljku da ju zagura pod grmlje, niti ju sakriva na neko skrovito mjesto, već ju postavi na stalak tako da će svi koji ulaze i izlaze vidjeti njeno svjetlo.

34. Isus reče, Ako slijepac vodi slijepca, obojica će upasti u jamu.

35. Isus reče, Nikome nije moguće ući u kuću moćnika i nasilno ju zauzeti. Prvo mora njemu (samome) ruke vezati, i tek onda će mu (moći) poharati (i) kuću.

36. Isus reče, Nemojte od jutra do mraka i od sumraka do zore brinuti o tome što ćete jesti ili šta ćete na se obući. {GF: Vrijedniji ste od (liljana), koji nit se muče niti predju. A vi (brinete): što

ćemo odjenuti kad nemamo odjeću, tko će nam popraviti status? On (Otac, Najviši) je taj koji će vas ukrasiti!}

37. Učenici njegovi rekoše, Kada ćeš nam se pokazati i kada ćemo te vidjeti? Isus kaza, Kada se razodjenete bez srama {KT: i uzevši svoju odjeću, položite ju pod noge (stope) svoje i kao mala djeca ju pogazite, tada ćete gledati Sina Onoga Koji Živi, i nećete se bojati}.

38. Isus reče, Često ste poželjeli čuti ove riječi koje vam govorim, a nije bilo nikoga od koga biste ih čuli. Doći će dani kada ćete me tražiti, ali pronaći me nećete.

39. Isus kaza, Farizeji i pisari uzeše ključeve znanja i sakriše ih. Oni sami nit udoše, niti dopustiše ulazak ikome tko je htio (ući). Ali vi, vi budite pametni kao (te) zmije, a bezazleni kao golubice.

40. Isus reče, Zasadili su čokot daleko od Oca, ali ničim podržan, bit će s korijenjem iščupan i uništen.

41. Isus reče, Tko god (već) ima nešto u ruci, primit će još pride, a koji je praznih ruku, ostat će bez i ono malo što ima.

42. Isus reče, Budite (kao da ste) na odlasku.

43. Njegovi učenici mu rekoše, tko si ti koji nam govoriš sve te stvari? <Isus im kaza,> Iz onoga što vam govorim vi ne shvaćate tko sam ja, već ste postali kao Judejci koji (ili) vole stablo, a mrze njegov plod ili vole plod, a mrze stablo.

44. Isus reče, Tko god huli na Oca, bit će mu oprošteno, i tko god huli na sina, bit će mu oprošteno, ali onome, tko god on bio, koji huli protiv Duha Svetoga, oprošteno biti neće ni na zemlji niti na nebesima.

45. Isus reče, Grožđe se ne ubire s trnja, niti smokva s bodljike, jer oni uroda nemaju (Bivaju besplodni). Dobar čovjek iz svog spremišta iznosi dobro; zao čovjek iznosi zlo iz svog zlog spremišta koje je u njegovu srcu i priča zle stvari (huli). Nevaljalština se rađa iz obilja (onoga što je u) srcu.

46. Isus reče, Među onima koje žene rađaju, od Adama pa sve do Ivana Krstitelja, ne bješe niti jednog većeg od Ivana Krstitelja, pa da (pred njim) ne bi trebao spustiti pogled. Ipak, rekoh vam, koji god od vas postane dijete, upoznat će Kraljevstvo i postati većim od Ivana.

47. Isus reče, Nemoguće je čovjeku pojahati dva konja ili nategnuti dva luka i ne može sluga služiti dvojici gospodara jer će jednoga častiti, a drugoga zanemarivati. Nitko ne pije staro vino pa namah poželi piti mlado. I ne ulijeva se mlado vino u stare mješine, da ne puknu; niti se staro vino ulijeva u nove mješine, da ih ne pokvari. Ne prišiva se stara zakrpa na novu halju, jer bi (time sama) stvorila raspor (na novom odijelu).

48. Isus reče, Ako se dvojica međusobno pomire u (ovoj) istoj kući, reći će brdu 'pomakni se', i ono će se pomaknuti.

49. Isus reče, Blaženi (su) odvojeni i odabrani, jer ćete (vi) pronaći Kraljevstvo. Jer vi ste iz njega (potekli) i njemu ćete se vratiti.

50. Isus reče, Ako vas upitaju, 'Od koga ste (potekli - tko vas posla)?', kažite im ovako: 'Dodosmo od svjetlosti, od njega od koga je svjetlost zapostala; ustao je i pokazao se (Pojavio,

manifestirao) u svom liku'. Ako vam kažu, 'Jeste li vi on?', recite im ovako: 'Mi smo njegova djeca, mi smo odabrani (od) Živoga Oca'. Ako vas upitaju, 'Koji je znak vašeg Oca u vama?', recite im ovo: 'Preobraženje i uskrsnuće'.

51. Njegovi ga učenici upitaše, u koji će dan biti (to) uskrsnuće mrtvih, i kojega dana novi svijet stiže? On im je rekao, To što tražite (i iščekujete), to je već došlo, ali vi ga ne prepoznajete.

52. Njegovi mu učenici rekoše, dvadeset i četiri su proroka govorila u Izraelu, i svi su oni govorili o tebi. On (Isus) im reče, Previdjeste onoga živoga koji je pred vama i spomenuste (samo) mrtve.

53. Njegovi ga učenici upitaše, da li je (Tjelesno) obrezanje dobra (stvar) ili nije? On im odgovori, Da je dobra, otac njihov bi ih već obrezane u njihovoj majci začinjao. Ali, istinsko obrezanje, ono u duhu, nešto je sasvim korisno.

54. Isus kaza, Blago sirotinji, jer vaše je (Vama pripada) Kraljevstvo nebesko.

55. Isus reče, Tko god ne mrzi svog oca i majku, ne može postati moj učenik; a tko ne mrzi svoju braću i sestre i ne ponese svoj križ poput mene, neće me biti dostojan.

56. Isus kaza, Tko god je upoznao svijet, otkrio je (samo) truplo. I tko god je pronašao (da je svijet) truplo, taj nije od svijeta.

57. Isus reče, Kraljevstvo je Očevo poput čovjeka koji je imao dobro sjeme. Njegov se neprijatelj po noći prišuljao i među dobro sjeme zasijao korov. Čovjek im nije dozvolio da počupaju korov, već im je rekao: 'Bojim se da, htjećući počupati korov, ne počupate s njim i žito. A, na žetveni dan će korov biti jasno vidljiv te će ga počupati i spaliti'.

58. Isus reče, Blagoslovljen je čovjek koji je kroz muku pronašao Život.

59. Isus reče, Potražite Onoga Koji Je Živ dok ste još živi, jer kada umrete, htjet ćete Ga vidjeti, ali nećete biti u stanju.

60. Vidjevši nekog Samarićana koji je, išavši u Judeju, nosio janje, upitao je (Isus) učenike svoje: Zašto je to janje s njim? Oni mu uzvратиše: Da ga zakolje i pojede. On im kaza ovako: Dok je živo, pojesti ga neće; tek kad ga zakolje i kada (ono) postane leš (tada će ga pojesti). Oni mu rekoše: Pa ni nema drugog načina. On im reče: Ali vi (po)tražite mjesto za sebe u uskrsnuću, da ne biste (i sami) postali leševima te da vas ne pojedu.

61. Isus reče, Dvojica će otpočiniti na (jednoj) klupi, jedan će umrijeti, jedan će živjeti. Salome mu je rekla: 'Koji si ti (od te dvojice)? Dok jedan (tek) sjeda na (taj) kauč, drugi se već najeo s (te) trpeze'. Isus joj uzvрати ovako: 'Ja sam Onaj Koji Jest; od Onoga Koji Je Isti. To mi je dano od mog Oca. (Na to će Salome:) 'Tvoja sam učenica!' Upravo zato i kažem [nastavi Isus]: 'Jer je uvijek isti, bit će pun svjetla. Međutim, kad bi se podvojio, bio bi samo tama (Pun tame)'.

62. Isus reče, Onima koji su od otajstva ja govorim svoje tajne. Neka tvoja ljevica ne sazna što će učiniti tvoja desnica.

63. Isus reče, Bješe (jednom) neki bogataš koji je imao puno novca. Rekao je, 'Upotrijebit ću svoje bogatstvo za sjetvu, žetvu, sadnju, i napunit ću svoju riznicu plodovima tako da neću ni u čemu oskudijevati (Neću imati potrebe ni za čim)'. Tako je promišljao u svom umu (Takve bjehu njegove namjere). A, te iste je noći umro. Tko ima uši, neka čuje.

64. Isus reče, Čovjek je priređivao gozbu. Kad je pripremio (sve za) večeru, poslao je svoga slugu da pozove goste. Sluga je došao do prvoga i rekao mu, 'Moj te gospodar poziva.' Ovaj je uzvratio, 'Dolaze mi neki trgovci večeras te moram otići i predati (im) narudžbu. Molim da me se ispriča s te večere'. Otišao je sluga drugome i rekao, 'Moj te gospodar poziva'. Ovaj mu je odvratio, 'Upravo sam kupio kuću i trebam u roku (jednog) dana platiti polog. Neću imati vremena (doći na večeru)'. Otišao je sluga slijedećemu i rekao mu, 'Moj te gospodar poziva'. Ovaj mu je odgovorio, 'Moj prijatelj ima svatove i moram organizirati pir. Neću moći doći i moram odbiti poziv'. Otišao je zadnjemu i rekao mu, 'Moj te gospodar poziva'. Ovaj mu je uzvratio, 'Upravo sam kupio farmu i baš sam krenuo platiti porez. Neću moći doći i moram odbiti poziv'. Sluga se vratio i izvijestio svog gospodara, 'Oni koje si pozvao na večeru su odbili poziv'. Gospodar mu je odvratio, 'izađi van na ulice i dovedi sve koje pronađeš (tamo), pa neka se oni pogoste'. Kupci i nakupci (trgovci) ne mogu ući u mjesta (koja su) mojega Oca.

65. Rekao je, Bješe neki dobar čovjek koji je posjedovao vinograd. Dao ga je u zakup vinogradarima da ga rade kako bi mogao od njih prikupiti plodove. Poslao je svog slugu da pokupi urod. Oni su slugu uhvatili i pretukli, umalo ga ne ubivši. Sluga se vratio svom gospodaru i ispričao mu što se zbilo. Gospodar si reče, 'možda ga nisu prepoznali', pa posla drugoga slugu. Vinogradari premlatiše i ovoga. Tada je vlasnik poslao svojega sina rekavši, 'možda će pokazati više poštovanja prema mome sinu'. Ali vinogradari su doznali da je (ovaj) nasljednik cijelog vinograda te su ga šćepali i ubili. Tko ima uši, neka počuje!

66. Isus reče, Pokažite mi kamen koji su zidari odbacili. Taj (kamen) je kamen temeljac.

67. Isus reče, Tko zna sve, a nedostaje mu (tek ta jedna) stvar, sam je manjkav u svemu.

68. Isus reče, Vi ste blagoslovljeni kada vas budu mrzili i progonili. I tamo gdje vas prognaše, tamo (daleko), za se mjesto pronaći neće.

69. Isus reče, Blagoslovljeni su oni koje progone (daleko) od svojih srca. Oni su odistinski upoznali Oca. Blagoslovljeni su gladni, jer trbuh željnoga će se nasititi.

70. Isus reče, Kada On u vama zarudi, On koji je u vama će vas spasiti. Ako On nije u vama, samim tim što ga nema - to će vas ubiti.

71. Isus reče, Razorit ću tu kuću i nitko ju nikad neće moći ponovno izgraditi.

72. [Neki čovjek] mu reče, Kaži mojoj braći da moju očevinu podijele sa mnom. On mu uzvрати, O, čovječe, tko je mene učinio (raz)djeliteljem? I okrenuvši se svojim učenicima, reče: Stvarno, zar sam ja djelitelj (Sudac)?

73. Isus kaza, Žetva je obilna, ali premalo je radnika. Molite, stoga, Gospoda da pošalje radnike žeteoce.

74. Kaza: Gospode, mnogi obilaze oko studenca, ali nitko s posudom (nitko vode ne zaima).

75. Isus reče, Mnogi stoje pred vratima, ali u bračne će odaje svadbenici (Mladenci) ući sami (Samo mladenci, mladenci će ući samotni).

76. Isus reče, Očevo Kraljevstvo je poput trgovca koji posjedovao trgovinu i (k tome) pronašao biser. Trgovac je taj bio pametan. Trgovinu je prodao, a biser kupio za sebe samoga. Tako i vi tražite Njegovo (Očevo) blago skriveno, trajno i koje ne propada, kojega moljci ne mogu dosegnuti da ga pojedu niti crv da ga nagrizi!

77. Isus reče, Ja sam svjetlost koja je nad svim svjetlima. Ja sam sve (u svemu). Od mene je sve proizašlo i meni sve dolazi. Rascjepi komad drveta, ja sam tamo. Podigni kamen i mene ćeš tamo pronaći.

78. Isus reče, Zašto izađoste van u pustoš? Da vidite trsku vjetrom povijanu? Ili pak pogledavate čovjeka koji se odjenuo u fine (meke) halje (kao u) vaših kraljeva i velikana. Da, na njima su lijepe halje, ali razaznati istinu oni nisu u stanju.

79. Jedna žena iz mnoštva mu reče, Blažena je utroba koja te nosila i njedra koja su te dojila. On joj uzvrat, Blaženi su oni koji su čuli Očevu Riječ i zaista ju poslušali (Čine kako Riječ govori). Jer doći će dani kada ćete reći, 'Blago utrobi koja nije začela i grudima koje nisu dojile'.

80. Isus reče, Tko je upoznao (taj) svijet, otkrio je (da je svijet mrtvo) tijelo. Ali onaj koji je (to) tijelo (leš) pronašao, taj nije od svijeta (Taj je svijet nadvladao, nadišao).

81. Isus reče, Svatko koji se obogatio biva (poput) kralja i zadobivši (tu (kraljevsku svjetovnu)) moć, neka je se odrekne.

82. Isus reče, Tko je blizu mene, blizu je plamena (Svjetlosti). Tko je daleko od mene, daleko je od Kraljevstva.

83. Isus reče, Obličja su vidljiva čovjeku, ali svjetlost (koja je) u njima ostaje (mu) skrivena. Svjetlost Očeva će se otkriti, ali Njegovo će obličje (lik) ostati zakriveno Njegovom Svjetlošću.

84. Isus reče, Kada uvidite po čijem ste liku (kome nalikujete), vi se obradujete. Koliko li ćete (tek radosti) morati podnijeti, kada budete vidjeli svoja (vlastita) obličja (lik) koja su nastala prije vas (samih), i koja nit umiru nit su vidljiva (u pojavnosti)!

85. Isus reče, (Prvi) Adam je postao iz velike moći i velikog bogatstva, ali nije postao (kao jedan) od vas. Jer da je bio dostojan, ne bi okusio smrt.

86. Isus reče, Lisice imaju svoje jazbine i ptice imaju svoja gnijezda, a Sin Čovječji nema gdje položiti svoju glavu i otpočiniti.

87. Isus reče, Jadno je tijelo koje se uzda u tijelo i (jadna je) duša koja se uzda u to dvoje.

88. Isus reče, Anđeli vam dolaze i proroci dajući vam (ono) što vam pripada. Tako i vi, dajete njima od onoga što vi imate, i pri tome si govorite, 'Kada li će (samo) doći da prime što imamo za njih (spremljeno) '?

89. Isus reče, Zašto perete vanjštinu čaše? Ne shvaćate li da tko je napravio nutarnje, taj je napravio i izvanjsko?

90. Isus reče, Dođite k meni jer moj je jaram lakoća i blagost je moja uprava, i pronaći ćete za se odmora.

91. Rekoše mu (Farizeji), Reci nam tko si, pa da ti možemo vjerovati. On im kaza, Vi iščitavate lice neba i zemlje, ali niste prepoznali onoga koji je pred vama i tu prigodu (Kairos) iščitati ne znate.

92. Isus reče, Traži i naći ćeš. O onome, pak, što ste me tada pitali, nisam vam tamo pričao. Sada mi je želja o tome govoriti, a (da) vi to (i) ne tražite.

93. Ono što je sveto nemojte davati psima da (ne) bi (to) odbacili na smetlište; ne bacajte bisere svinjama da ih ne bi [izgazile (do u paramparčad) - uništile].
94. Isus reče, Onaj koji traži će pronaći, [i onome koji je pozvan unutra] otvorit će (mu) [kapije] (Kraljevstva).
95. Isus reče, Ako imate novca ne dajte ga (na kredit) uzimajući kamate; radije ga dajte onome od koga ga nećete uzeti natrag.
96. Isus reče, Kraljevstvo je Očevo kao ova žena: uzela je ona malo kvasca i (sakrila) ga u zdjelu tijesta te od njega načinila velike hljebove. Tko ima uši, neka počuje!
97. Isus reče, Kraljevstvo je Očevo nalik ženi koja je nosila vrč pun zobi. Dok je hodala dugim putem, bivajući još daleko od kuće, ručka vrča puče i zob se rasu za njom po putu. Ona to nije primijetila, nije uočila problem. Kad je stigla kući i spustila vrč, otkrila je da je prazan.
98. Isus reče, Kraljevstvo Očevo je usporedivo s čovjekom koji je htio ubiti moćnika. Izvuče mač u vlastitoj kući i zarije ga u zid kako bi doznao ima li u njegovoj ruci dovoljno snage. Potom ubije moćnika.
99. Učenici mu rekoše, Tvoja braća i majka ti stoje vani. On im uzvрати, Ovi ovdje (unutra) koji čine volju mojega Oca su moja braća i moja majka. Oni će ući u Kraljevstvo mog Oca.
100. Pokazaše Isusu novčić i rekoše mu: Carevi ljudi od nas zahtijevaju poreze. On mi reče, Dajte caru što je carevo, dajte Bogu što je Božje, a moje dajte meni.
101. Tko god ne mrzi svo[g oca] i svoju majku poput mene, ne može biti moj [učenik]. I tko god [ne v]oli [svog Oca] i svoju Majku poput mene, ne može mi postati u[čnikom]. Jer moja je majka r[odila moje tije]lo; moja mi je istinska, pak, [Majka] život dala.
102. Isus reče, Jao farizejima jer su poput psa što spava u volovskom toru i koji niti se (tamo) hrani niti dopušta volovima da se hrane.
103. Isus reče, B[la]go čovjeku koji zna u koji dio kradljivci ulaze (kradomice), pa može podići i okupiti svoje (kraljevstvo) te se okuraziti i od početka pripremiti prije nego što stignu.
104. Rekoše [Isusu], Dođi, pomolimo se danas i postimo! Isus reče, Koji sam grijeh počinio ili u čemu su me porazili (pa da moliti treba)? Onda tek, kada mladoženja napusti bračnu odaju, onda neka poste i mole (se).
105. Isus reče, Onoga koji će upoznati Oca i Majku, prozvat će (ga) sinom bludnice.
106. Isus reče, Kada od dvoje učinite jedno, postat ćete Sinovi Čovječji. I ako biste rekli, 'Goro, pomakni se!', ona će se maknuti.
107. Isus reče, Kraljevstvo je poput pastira koji imaše stotinu ovaca. Jedna je od njih, ona najveća, odlutala. Ostavi (pastir) onih devedeset i devet ovaca i traži onu jednu sve dok ju ne pronađe. Uznemiren, reče toj ovci: 'Ti si mi draža od onih devedeset i devet!'.
108. Isus reče, Tko god pije (Riječ) s mojih usta, postat će kao ja što sam, a ja ću postati kao što je on i (što je) skriveno, njemu će se otkriti.
109. Isus je rekao, Kraljevstvo je poput čovjeka koji nije (niti) znao da je u njegovom polju sakriveno blago. Po svojoj smrti, polje je ostavio svome sinu. Sin također nije znao; primivši

polje, prodao ga je. Onaj koji je polje kupio, zaorao je brazdu i pronašao blago. Počeo je davati novac uz kamatu kome god mu se svidjelo.

110. Isus je rekao, Tko god pronađe svijet i obogati se (Pronađe blago), neka se svijeta odrekne.

111. Isus reče: Razmotat će se (i) nebo i zemlja pred vama. I onaj koji živi od Onoga Koji Živi, neće vidjeti smrt. Jer Isus o tome govori ovako: Tko god to (i) sam otkrije, svijet nema udjela u njemu.

112. Isus reče: Jao tijelu (Od krvi i mesa) koje se oslanja na dušu; jao duši koja se oslanja na tijelo.

113. Njegovi učenici ga upitaše: Kada će doći Kraljevstvo? Isus odgovori: Ne dolazi na izvanjski način (Nije nešto čega se dolazak čeka vani). Neće se govoriti: 'Gle, tamo (je)!' niti 'Gle, onamo (je)!'. Očevo se Kraljevstvo proteže zemljom, a ljudi ga ne vide.

114. Šimun Petar im reče: Neka nas Miriam napusti, jer žene nemaju udjela u Životu. Isus kaza: Gledajte, ja (sam) ću ju voditi, ne da bih od nje napravio muškarca, već da i ona može postati živi (Životvorni) duh. A što se tiče vas muškaraca, bilo koja žena je ta koja čini (rađa) muškarca. Ući će ona u Kraljevstvo Nebesko!

Π·ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Evandjelje

Π·ΚΑΤΑ·ΘΩΜΑΣ

po Tomi